

JOURNALISTI

1
2017

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
93. vuosikerta 20.1.2017

Yhteen- törmäys

Salla Vuorikosken ja
Jussi Erosen Yle-ura
tyssäsi Kainuun
teräkseen.

12

tässä lehdessä

○ Hallituksen puheenjohtaja Thomas Wilhelmsson harkitsee ulkopuolista Yle-selvitystä. **10**

KUVA: MEERI UTTI

○ Sipilä-uutisointi nosti esiin kysymyksen siitä, miten nopeasti pääministerin pitäisi vastata toimittajalle.

21

○ År 2011 pensionerade Ralf Sundberg sig från Hufvudstadsbladet. Nu som 68-åring fick han nytt jobb.

18

poimuri

[Sipilä] toimii julkisuudessa omaksi vahingokseen, koska ei ymmärrä median toimintaa tai ei välitä hyvistä neuvoista, joita hänelle tarjotaan. On vaikea uskoa, että valtioneuvoston kansliassa on niin epäpätevää väkeä, mitä Sipilän julkisuuden hoito heijastaa. Oikealla julkisuusstrategialla pääministeri olisi kyennyt huomattavasti neutraloimaan niitä ongelmia, jotka nyt vievät häntä kuilun partaalle.

Professori Janne Seppänen
Mediayhteiskunta-blogissa 11. tammikuuta

Uhriksi heittäytyvän pääministerin pitäisi kuitenkin muistaa, ettei media voi asioita tonkia ja julkaista, ellei pääministeri itse anna toimillaan siihen aihetta.

Toimittaja Kreetta Karvala
Iltalehden blogissaan 11. tammikuuta.

Kun uutiskilpailu on päällä, uutiskynys laskee. Sen takia kannattaa olla avoin etukäteen, ennakoivasti. Silloin kukaan ei välttämättä tee mitään.

Talouselämän toimittaja Matti Virtanen
Ylen Aamu-tv:n keskustelussa 12. tammikuuta

Asetelma ei ole pääministeri vastaan media. Tässä tapauksessa kumpikin toimii omasta näkökulmastaan oikein ja pyyteettömästi.

Päätoimittaja Pasi Koivumaa
Karjalaisessa 12. tammikuuta

Aika paksu nahka tässä hommassa saa olla. Otan mielelläni vastaan myös kriittistä palautetta, mutta usein se on alatyylisiä ja kohtuutonta.

Toimittaja Tuomas Rimpiläinen
Aamulehdessä 6. tammikuuta

JOURNALISTI

Journalisti Journalisten
Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
93. vuosikerta 20.1.2017

TOIMITUS

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA
/ANSVARIG CHEFREDAKTÖR
Markku Lappalainen 040 586 0613

TOIMITUSSIIHTEERI/REDAKTIONS-
SEKRETERARE
Manu Marttinen 050 310 3036

TOIMITTAJAT/REPORTRÄR
Nina Erho 050 379 8155
Marja Honkonen 050 379 9108

ULKOASU/LAYOUT
Kai Widell 050 576 2746
Heli Saarela (vapaalla)

TILAUKSET/BESTÄLLNINGAR
Jacom Oy 09 856 67912
journalisti@nesenta.fi

PAINO/TRUCKERI
I-print Oy, Seinäjoki
ISSN 1236-3596 (painettu/tryckt)
1458-4271 (verkko/nät)

JULKAISIJA/UTGIVARE
Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund
(09) 6122 330, faksi (09) 640 361
PL 50, 00531 Helsinki

etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
förnamn.släktnamn@journalistiliitto.fi
www.journalisti.fi

KANNEN KUVA: JUUSO WESTERLUND
KUVANKÄSITTELY: KAI WIDELL

*Journalisti vaalii
laadukasta journalismia,
sananvapautta ja
alan parhaita perinteitä.
Journalisti tarkastelee
kriittisesti media-alaa
ja sen ilmiöitä.*

MARKKU LAPPALAINEN markku.lappalainen@journalistiliitto.fi

Viimein: digi-alv alas

Tätä ovat media-
alan toimijat pit-
kään vaatineet,
tekijät ja kustan-
tajat yksissä tuu-
min: digitaalisten sisältöjen ar-
vonlisävero on alennettava
samalle tasolle painettujen leh-
tien ja kirjojen kanssa. Nyt tämä
toive on toteutumassa – hitaasti,
mutta ilmeisen varmasti.

Suomessa on pitkään vallin-
nut laaja poliittinen yksimieli-
syys tarpeesta yhdenmukaistaa
lehtien ja kirjojen arvonlisäve-
rotus riippumattomaksi siitä,
millä menetelmällä tuotteita
kuluttajille välitetään. On suo-
rastaan paradoksaalista, että
digitaalista jakelumuotoa
verotetaan ankarammin kuin
painettua sanaa. Painettujen
kirjojen ja lehtien alv on 10 pro-
senttia, digisisältöjen 24.

Nurinkurisen järjestelyn taut-
talla on ollut eurooppalainen
sääntely. Euroopan komissio on
viimein päätenyt esittämään,
että lehtien ja kirjojen arvon-
lisävero kohtelu voidaan yhden-
mukaistaa. Linjaukselle

vaaditaan vielä kaikkien jäsen-
maiden hyväksyntä, ja sen usko-
taan tapahtuvan alkuvuoden
kuluessa. Sen jälkeen digi-alv:n
taso on kansallisten päätöksen-
tekijöiden asia.

”Miksi odottaa vielä vuosi, kun askelmerkit ovat selvät?”

Helsingin Sanomille 11. tammi-
kuuta antamassaan lausun-
nossa valtiovarainministeri **Pet-
teri Orpo** (kok.) toteaa tavoit-
teeksi, että alennus tulee voi-
maan vuoden 2018 alussa.

Miksi odottaa vielä vuosi, kun
askelmerkit ovat selvät? Rat-
kaisun valtiontaloudelliset vai-
kutukset ovat vähäiset. Valtio-
varainministeriön laskelmien
mukaan verotulojen vähennyk-
set ovat 11–24 miljoonaa euroa.
Laman ja rakennemuutoksen
kurimuksesta eroon kamppai-

leville, digitaalista tuotantoon
kehitteleville medioille on sitä
parempi mitä nopeammin jär-
jestely tehdään.

Nopea järjestely olisi perus-
teltu kädenojennus myös kulut-
tajien suuntaan: kulttuurin ja
sivistyksen arvoa korostava lah-
ja satavuotiaan Suomen luke-
valle kansalle.

On aiheellista odottaa, että
veroratkaisun seurauksena digi-
lehtien ja e-kirjojen kuluttaja-
hinnat laskevat. Vain sitä kautta
voi syntyä markkinaimua digi-
taaliselle sisältökaupalle, jonka
volyyymi on kasvanut ja kannat-
tavuus pienin askelin parantu-
nut jo raskaamman verotuksen
aikana.

Veroratkaisu tuo mukanaan
muitakin myönteisiä kerran-
naisvaikutuksia: se vahvistaa
mediatalojen mahdollisuuksia
panostaa digitaaliseen tule-
vaisuuteen, se luo edellytyk-
siä työllisyyden kasvulle ja tuo
kaikkien toimialalle toiveik-
kuutta, jota todella tarvitaan
lukuisten laihojen vuosien jäl-
keen.

Jäsenten asialla

Journalistiliiton jäsenten palveluyritys Media-
kunta avaa uuden luvun ay-toiminnan histo-
riassa. 9. tammikuuta toimintansa aloittanut
osuuskunta palvelee eritoten freelancereita,
mutta se hoitaa laskutuksen ja tarvittavan byro-
kratian myös muiden keikkatoita tekevien puo-
lesta.

Millään muulla ammattiliitolla ei ole Media-
kunnan kaltaista palvelua. Juuri tausta Journalis-
tiliitossa tekee Mediakunnasta erityisen: jäsenten

käytössä ovat liiton palvelut, kokemus ja verkos-
tot. Osuuskunnasta voi syntyä yhteisö, joka aidosti
hyödyttää jäseniään ja vahvistaa myös Journalis-
tiliittoa.

Mediakunta on syntynyt jäsenten tarpeista.
Moni haluaa keskittyä ammattityöhönsä ja siirtää
laskutuksen, eläkemaksuista huolehtimisen ja
muut rutiinit osaaviin käsiin. Toiminnan vakiin-
tuessa palveluvalikoimaakin voidaan laajentaa
jäsenten tarpeiden mukaan.

KASVO

MAIJU MITRUNEN

● 31-vuotias Journalistiliiton työsuuskunta Mediakunnan toiminnanjohtaja. Aloitti tehtävässä vuoden alusta.

● Valmistunut kulttuurienvälisen viestinnän ja yleisen historian maisteriksi Jyväskylän yliopistosta vuonna 2013.

● Työskennellyt aiemmin Viestintä ja kehitys -säätiössä (Vikes) koordinaattorina ja tiedottajana sekä viestintäkonsulttina YK:n kehitysohjelman Pohjoismaiden toimistossa.

● Työskennellyt myös vapaaehtoisena kasvuyritystapahtuma Slushin mediatiimissä.

Rohkeasti toimeen

Mediakunta aloitti toimintansa 9. tammikuuta. Nyt alkaa palveluiden kehittäminen jäsenten tarpeiden pohjalta, sanoo toiminnanjohtaja Maiju Mitrunen.

NINA ERHO, TEKSTI • KAI WIDELL, KUVA

Maiju Mitrunen on hoitanut Mediakunnan toiminnanjohtajan tehtäviä vasta muutaman päivän, mutta takana ovat jo nettisivujen suunnittelu ja avaaminen ja koko toiminnan avajaiset Helsingissä.

”Hommia on tehty yötä myöten, mutta se on ollut tosi hauskaa ja kivaa. On hienoa päästä luomaan uutta, ja onhan hanke historiallinenkin. Tykkään ajatuksesta, että se herättänee ammattiyhdistysliikettä horroksesta.”

Myös Mediakunnan jäsenten intranet on avattu. Sen kautta Journalistiliiton perustama työosuuskunta hoitaa laskutuksen siihen jäseneksi liittyneiden töistä.

Mediakunnan jäsenyydestä hyötyy tyypillisesti freelancer, joka haluaa keskittyä journalismiin ja viestintään töihinsä, ei paperitöihin. Silti mukaan ovat tervetulleita kaikki Journalistiliiton jäsenet. Koska osuuskunnassa yrittäminen on työsuhteista, jäsenen ei tarvitse itse perehtyä yrittämisen koukeroihin. Lisäksi tuekseen saa yhteisön.

”Toiminnan alkuvaiheessa tuki voi olla vaikka apua freelancerin palkkion määrittelemisessä. Jatkossa olisi kiva miettiä porukalla esimerkiksi sitä, miten osuuskunta voisi myydä jäsentensä osaamista.”

Mediakunnan liittymismaksu on 99 euroa ja liittymispääoma euron. Palvelumaksu on kymmenen prosenttia jäsenen laskutuksesta.

JOS JÄSENIÄ KERTYY paljon, myös vaikutusmahdollisuudet ja yhteistyömahdollisuudet

työnantajien kanssa kasvavat. Osuuskunnan jäseniä työllistävä hyötyy, kun laskutus tulee osuuskunnalta eikä monelta eri ihmiseltä.

Keväällä Mitrunen jatkaa osuuskunnan palveluiden kehittämistä sen mukaan, mitä jäsenet kertovat tarvitsevansa ja haluavansa. Suunnitteilla on myös tapahtumia ja koulutuksia, aluksi yhdessä Journalistiliiton ja freelancereiden SFJ:n ja FAO:n kanssa.

Kun ensimmäisen toimintavuoden kokemukset on aikanaan kerätty, Mitrunen uskoo niiden kiinnostavan Suomessa ja ulkomailla. Toki moni on ehtinyt huomauttaa hänelle myös uuden avauksen riskeistä, mutta Mitrunen ei niitä pelkää.

”Eiväthän asiat muutu, jos niitä ei edes yritetä ratkoa.”

”Hanke on lähtenyt aidoista tarpeista ja ongelmista, joita liiton jäsenille on syntynyt markkinatilanteen muuttuessa. Eiväthän asiat muutu, jos niitä ei edes yritetä ratkoa.”

Myös oman työuransa suhteen Mitrunen on aikoja sitten hyväksynyt, ettei kaikki ole ennustettavissa – ja välillä yllätykset ovat myös hyviä.

”Kun hain tätä työtä, minulla oli ideoita ja haastattelukin meni hyvin, mutta ajattelin, että ikää ja kokemusta pitäisi olla enemmän. Kun sitten tulin valituksi, tajusin, että se onkin perusteeton itsekritiikki, mitä pitäisi olla vähemmän.” ●

Siteeratuimpien kärki vaihtui

Yle palasi STT:n siteerausten ykköseksi kolmen vuoden tauon jälkeen. Ylen päätoimittaja Riikka Venäläinen haluaa ”lisää uutiskiimaa ja vähemmän lausuntojournalismia”.

MANU MARTTINEN, TEKSTI • ALEKSI POUTANEN, KUVA

Helsingin Sanomat piti siteeratuimman uutisvälineen paikkaa hallussaan kolme vuotta, mutta viime vuonna sen siteerausmäärät putosivat 17 prosenttia edellisvuodesta.

Yleisradion uutiskone sen sijaan jauhoi tasaisesti. Tuloksena on paluu listan ykköseksi ja ensimmäinen myönteinen Yleä itseään koskeva uutinen vähään aikaan.

”Mahtava homma! Olen superiloinen meidän koko jengin puolesta”, sanoo päätoimittajana ja Yle Utisten keskustoimituksen päällikkönä 9. tammikuuta aloittanut **Riikka Venäläinen**.

Venäläinen arvioi, että hyvä tulos on osittain seurausta linjanmuutoksesta vuonna 2015, jolloin Yle aloitti uutisten tekemisen verkko edellä.

Ensimmäinen vuosi meni Venäläisen mukaan uusia tapoja opettellessa, mutta viime vuonna tulokset alkoivat näkyä.

”Vuonna 2016 asetimme vetämläni yhteiskuntaosastolla jokaisen toimituksen tavoitteeksi nimenomaan uutisvoitot. Niistä toimittajat tykkäävät ja siksihän tätä työtä tehdään eli kaivetaan uutisia.”

Perinteinen vahva alue eli puoluegallupit ja poliitikkojen haastattelut toivat Ylelle paljon siteerauksia. Se sai uutisvoittoja myös Panama-papereista, sähköyhtiö Carunan pienistä veroista ja Lappeenrannan kolmoissurmasta.

KAKKOSEKSI PUDONNUT *Helsingin Sanomat* oli Ylen tavoin vahva puo-

luegallupeissa ja poliitikkojen haastatteluissa. Siteerauksia toivat myös esimerkiksi uutiset länsimet-rosta, SAK:n ja STTK:n yhdistymisen kariutumisesta, Luona-vastaan-ottokeskusten ongelmista, ministeri **Lenita Toivakan** luopumisesta ja Migrin virkamiesten painostamisesta.

Myös Syyrian lelusalakuljettajan taustat, BUK-testitietojen panttaus, niin sanotut **Lindtmanin** listat ja oikeuskansleri **Jaakko Jonkan** perustuslakikritiikki olivat *HS:n* skuuppeja.

”Vuonna 2016 asetimme yhteiskuntaosastolla jokaisen toimituksen tavoitteeksi uutisvoitot.

Riikka Venäläinen, päätoimittaja, Yle

Päätoimittaja **Kaius Niemi** ei vastannut *Journalistin* kommenttipyyntöön.

Kolmanneksi nousi maakuntalehtien sisällöntuotantoyhtiö Län-nen Media. Viime vuonna se oli viides ensimmäisen kokonaisen toimintavuotensa jälkeen.

Lännen Media seurasi tarkoin esimerkiksi yhteiskuntasopimus-neuvotteluja sekä sote- ja maakuntauudistusta. Siteerausmäärät nousivat lähes 40 prosenttia. Uutis-

huoneen päällikön **Jussi Orellin** mukaan tulos on toimittajien uutisnälän ansiota.

”Pyrimme myös hakemaan merkittäviin uutisaiheisiin omia tulo-kulmia, sillä ne tuovat lehdille sel-laista lisäarvoa, jonka tuottaminen on yhteistoimituksen tehtävä.”

Keskisuomalainen ja *Savon Sanomat* ottivat lähes samalla siteeraus-määrällä sijat neljä ja viisi. *Keskisuomalainen* uutisoi erityisesti sotilas- ja poliisiasioista. *Savon Sanomien* vahvuuksia olivat rikos- ja poliisiuutiset sekä urheilu.

Kuudenneksi sijoittunut MTV uutisoi muun muassa irakilais-miehen sotarikosepäilyistä, zika-tartunnoista Suomessa, **Roman Eremenkon** dopingepäilyistä ja Särkänniemen delfiinien lähdöstä.

STT:N SITEERATUIMMAT VIESTIMET 2016

Media	Siteeraukset, kpl	Muutos vuodesta 2015, %
1. Yleisradio	219	6,8
2. Helsingin Sanomat	210	-17,3
3. Lännen Media	142	36,5
4. Keskisuomalainen	129	-3,7
5. Savon Sanomat	127	35,1
6. MTV	87	-4,4
7. Ilta-Sanomat	81	-23,6
8. Iltalehti	76	-5,0
9. Turun Sanomat	37	-56,5
10. Kaleva	31	244,4

LÄHDE: STT / OLLI VESALA

Uutiskoneen ohjaimissa. Yle Uutisten päätoimittaja Riikka Venäläinen johtaa aamupäivän uutiskokousta, johon osallistuivat tiimiesimies Riina Malhotra, (vas.) sisältötuottaja Taija Rämetsä, lähetystoimittaja Marjukka Havumäki, tv-lähetysten tuottaja Ilmari Kontio, Aamu-tv:n tuottaja Anne Pirskanen, ulkomaantoimittaja Minna Pye ja sisällönpäällikkö Hannu Särkkä.

ILTA-SANOMIEN SITEERAUSMÄÄRÄ pieneni neljänneksen, ja lehti putosi neljänneltä sijalta seitsemänneksi. *IS:n* vahvuuksia olivat urheilu ja monet kuolinuutiset, kuten **Riki Sorsan** ja **Matti Hagmanin** kuolemat. *IS* uutisoi myös **Juha Sipilän** Kempeleen-kodin myynnistä.

Kahdeksanneksi sijoittunut *Ilta-lehti* uutisoi muun muassa Suomen ja Venäjän rajasopimusneuvotte- lujen yksityiskohdista, Finavia- kohun käynnistäneistä tarkastus- viraston **Anne Berner**-moitteista, Tukholman suurlähettiläs **Jarmo Viinasen** häirintäpäilyistä, **Paula Risikon** ja **Kai Mykkäsen** minis- terinimityksistä ja Anttilan kon- kurssista.

Yhdeksanneksi sijoittunut *Tu- run Sanomat* uutisoi muun muas- sa Kupittaa sairaalan psykiatri- sen osaston väärinkäytöksistä ja

Putinin Suomen-vierailusta. *Kale- va* nousi takaisin kärkikymmenik- köön muun muassa Fennovoima- uutisillaan.

Aamulehti putosi ensi kertaa kär- kikymmenikön ulkopuolelle.

Selvityksen tehnyt STT:n toimit- taja **Olli Vesala** nostaa kärjen ulko- puolelta esiin uutisointiaan terä- vöittäneet *Suomen Kuvalehden* ja *Maaseudun Tulevaisuuden*. *SK* käyn- nisti uutisellaan Yle-Sipilä-kohun ja *MT* uutisoi esimerkiksi Kainuun tulevasta sellutehtaasta ja **Paavo Väyräsen** perustamasta uudesta puolueesta.

Pikkulehdistä ison skuupin teki *Pirkkalainen*, joka kertoi ensimmäi- senä ohjaaja **Jouko Turkan** kuo- lemasta. Paikallislehti *Uutisvuoksi* puolestaan uutisoi Imatran kol- moissurmasta lähes samanaikai- sesti Ylen kanssa.

YLEISRADION SIPILÄ-GATE ei näy luvuissa, mutta se on jättänyt jäl- kensä yläläisiin. Venäläisen mu- kaan julkinen keskustelu on ollut rankkaa työntekijöille. Uutisten ja ohjelmien tuotanto on jatkunut normaalisti kohusta huolimatta.

”Olen ylpeä tästä porukasta. Jokainen voi kuvitella, miltä tun- tuisi jos omasta työpaikasta esite- tään sellaisia väitteitä, joita ja mei- dän tekemisestä on esitetty. Kyllä- hän se sattuu. Se todella sattuu.”

Hän uskoo, että työnteko ja hyvän journalismin tekeminen on paras tapa päästä eteenpäin. Venä- läinen toivoo, että Yle lisää omaa uutishankintaa entisestään.

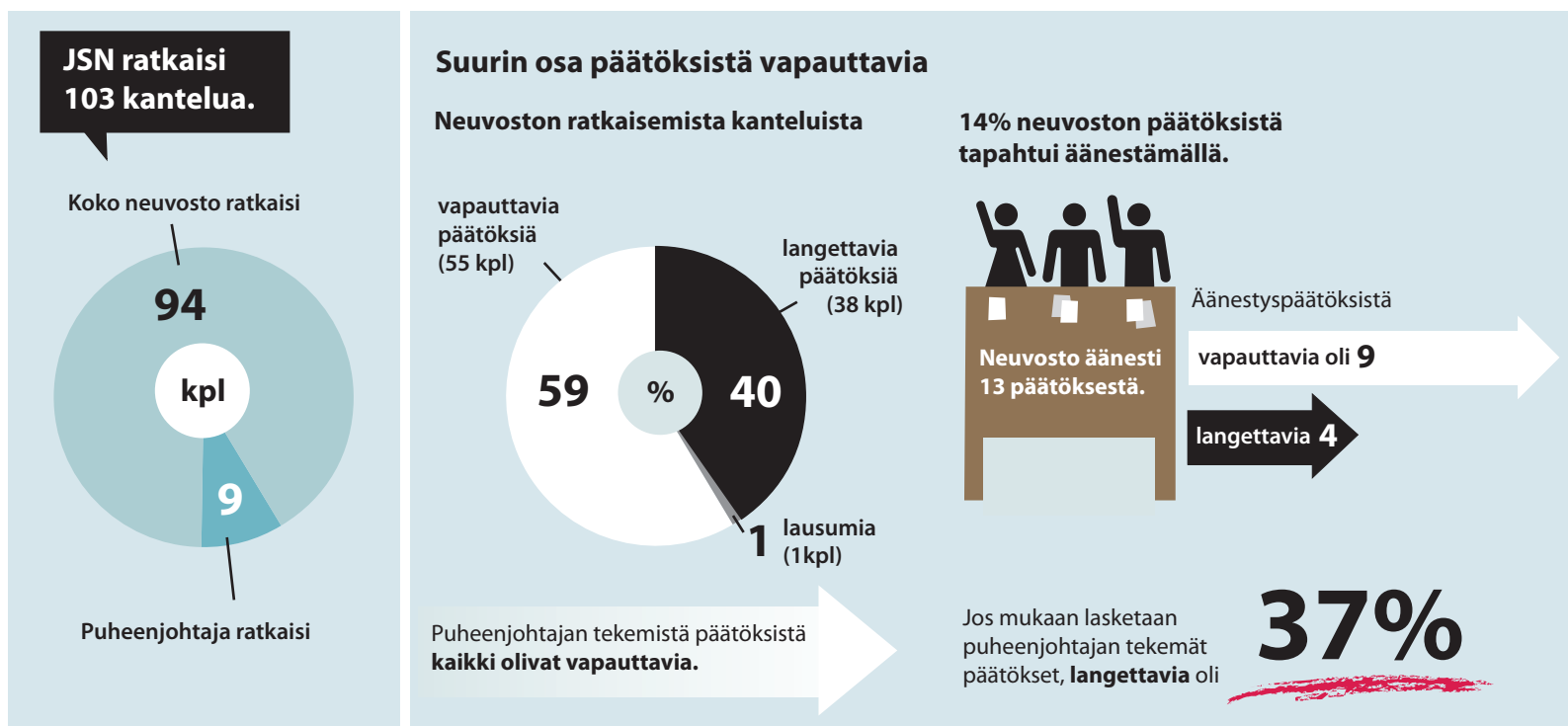
”Olisi hyvä päästä analyttisem- mälle tasolle. Lausuntojournalis- mista kohti omaehtoisempaa uutisten kaivamista, proaktiivista uutiskiimaa.” ●

NÄIN SELVITYS TEHTIIN

● STT laski Journalistin pyyn- nöstä, mitä toimituksia se sitee- rasi 1.1.–31.12.2016. Siteeraus- määrä putosi hieman, vaikka tarkastelujakso oli noin kuukau- den pidempi kuin edellisvuon- na. Siteerauksia oli 1 379, edel- lisvuonna 1 409 kappaletta.

● Siteeraukseksi laskettiin jut- tu, jonka STT:n toimittaja teki muun toimituksen julkaiseman uutisen pohjalta. Jatkojuttuja ei laskettu siteeraukseksi. Käytän- nön selvitystyön teki STT:n toi- mittaja Olli Vesala.

Julkisen sanan neuvoston päätökset vuonna 2016

Lähde: JSN

JSN oli ahkera ja armelias

MARJA HONKONEN, TEKSTI • JOHANNA SARAJÄRVI, GRAFIIKKA

Kanteluiden määrä jatkoi kasvuaan viime vuonna. Langettavien osuus ratkaisuista laski.

Julkisen sanan neuvosto oli viime vuonna aikaisempaa ahkerampi ja armeliaampi. JSN:n ratkaisuista vain 37 prosenttia oli viime vuonna langettavia, kun vuonna 2015 vastaava luku oli 48 prosenttia.

JSN antoi ratkaisun yhteensä 103 kantelusta, joista yhdeksän ratkaisi puheenjohtaja. Vuonna 2015 päätöksiä ratkaistiin 86.

Neuvoston linjan on epäilty tiukentuneen viime vuoden alussa aloittaneen uuden puheenjohtajan **Elina Grundströmin** myötä. Vuoden saldo on kuitenkin päinvastainen.

Grundström sanoo, että ratkaisuja valmistellessa aiempi päätöslinja käydään huolella läpi. Jos päätöslinjasta poikettaisiin, se pitäisi perustella avoimesti ja selkeästi.

Hän muistuttaa myös, että puheenjohtajalla on 14-henkisessä neuvostossa vain yksi ääni.

”Ei tämä ole ’yhden miehen show’. Tämä on jotain ihan muuta kuin yhden ihmisen kolumnit ja kommentit”, hän sanoo.

Vuosi 2015 oli langettavien suhteen ennätysvuosi. Koska JSN tekee ratkaisuja määrällisesti vähän, muutama päätös voi muuttaa langetusprosenttia paljon, Grundström huomauttaa.

YKSITTÄISISTÄ MEDIOISTA neuvosto käsittelee viime vuonna eniten *Ilta-lehden* ja *Ilta-Sanomien* juttuja. Ne saivat myös eniten langettavia: *Ilta-lehti* viisi ja *Ilta-Sanomat* neljä.

Ilta-päivälehtien ”ylledustusta” selittää Grundströmin mielestä lehtien tuottamien juttujen iso volyymi, valtavat lukijamäärät, kiire ja se, että verkkojutuista on teknisesti helppo kannella.

”Siihen nähden nämä eivät ole isoja määriä. Ei ole kauhean kestävää, että hitaan journalismin ihmiset niitä kauheasti ilkkuvat”, Grundström sanoo.

Ilta-lehden langettavista kolme tuli piilomainonnasta.

”Langettavissa päätöksissä näky-

vät keskeisesti sisältömarkkinoinnin ratkaisut, joiden myynti on *Ilta-lehdessä* kasvanut voimakkaasti kahden viime vuoden aikana”, lehden vastaava päätoimittaja ja kustantaja **Kari Kivelä** sanoo.

Ilta-lehden saamia päätöksiä hän ei halua enää kommentoida.

”Yleisellä tasolla julkaisijoiden ja mainostajien on ollut vaikea ymmärtää JSN:n linjauksia. Tilanne on paradoksaalinen, kun mainostajat tekevät kaikkensa, että heidän brändinsä erottuu, mutta JSN näkee omilla laseillaan piilomainontaa”, Kivelä sanoo.

Grundström arvioi, että digitaalisilla alustoilla tehtävän sisältömarkkinoinnin merkitseminen on viime vuoden aikana parantunut. Tekemistä on vielä, sillä piilomainontatapauksia oli käsiteltyssä usein.

Piilomainonnan ohella neuvosto on Grundströmin mukaan kiinnittänyt huolestuneena huomionsa siihen, että anonymiksi tarkoitusta haastateltavasta on annettu liian paljastavia tietoja. JSN jakoi vuoden aikana kolme langettavaa

jutusta, joissa kokemusasiantuntija tai hänen läheisensä on ollut vastoin toiveitaan tunnistettavissa.

Sama teema toistui kolmessa lasten tunnistettavuudesta annetusta langettavasta sekä yhdessä rikospäilyyn liittyneessä langettavassa.

MYÖS KANTELUIJEN määrä jatkoi kasvuaan. Niitä tehtiin neuvostolle viime vuonna 468, kun vuonna 2015 luku oli 445.

Kanteluiden käsittelyaika oli keskimäärin 129 vuorokautta. Vuoden 2016 aikana tehdyistä kanteluista käsittelemättä jäi 64.

Osa niistä koskee Sipilä-vyyhtiä. Siihen liittyviä kanteluita on neuvostolle tullut tähän mennessä 13.

Lisäksi pääministeriin, Terrafameen ja Yleen liittyen on tehty kaksi nimetöntä kantelua, jotka neuvosto on jo karsinut.

JSN on ottanut käsitteilyyn yhden *Suomen Kuvalehteen* ja kolme Yleen kohdistuvaa kantelua. Se on myös alkanut valmistella lausumaa siitä, rajoittiko pääministeri Yleisradion sananvapautta. Päätöksiä tehdään aikaisintaan helmikuussa. ●

ELINA GRUNDSTRÖM

elina.grundstrom@jsn.fi
KIRJOITTAJA ON JULKISEN SANAN
NEUVOSTON PUHEENJOHTAJA.

Juhlan jälkeen

Missä olit, kun lehdistönvapauden juhla-vuosi päättyi?

Minä olin saapumassa Wieniin. Suomen ja Ruotsin lähetystöt järjestivät siellä sananvapausseminaarin samalla viikolla, jolla maailman vanhin lehdistönvapausasetus täytti 250 vuotta.

Minut oli kutsuttu paneelikeskusteluun. Kertasin vielä lentokoneessa, miten selitetään englanniksi, että Suomi on lehdistönvapauden ykkösmaa maailmassa.

Kun lentokone laskeutui, avasin puhelimeni. Se alkoi piipittää ja soida. Kuulin, että pääministeri oli pommittanut Yleisradiota sähköposteilla ja että Yleisradion johto oli rajoittanut häneen kohdistuneiden jääviysepäilyjen käsittelemistä.

Tiesin heti, että tämä näyttäisi ulkomaillakin pahalta, oli lopullinen totuus mikä tahansa.

UUDESTA 2016 ei tullut Suomelle niin kunniakasta lehdistönvapauden juhluvuotta kuin oli tarkoitus. Verottaja yritti saada Yleisradion luovuttamaan itselleen lähdesuojan takana olevat Panama-paperit, ja toimittajiin kohdistuva vihapuhe ja uhkailu nousivat aivan uudelle tasolle.

Joulukuun lopussa suorastaan hengähdin helpotuksesta, kun entinen Helsingin huumepoliisin päällikkö **Jari Aarnio** sai vielä ennen vuoden vaihdetta tuomionsa. Aarnion tapaus asetti outoon valoon sekä suomalaisen yhteiskunnan läpinäkyvyyden että journalistit, joiden joukossa Aarniolla oli luottotoimittajia.

Vuonna 2017 suunta voisi olla ainoastaan ylöspäin.

SURKEALTAHAN TÄMÄ tuntuu, mutta Julkisen sanan neuvoston näkökulmasta voi lopulta olla hyvinkin asia,

että liiallinen itsetyytyväisyys rapisee. Suomalaiset ovat seitsemän lehdistönvapauden ykkösmaavuotensa aikana tuudittautuneet uskomaan, että sananvapaus on itsestäänselvyys. Journalismin pelisäännöt ovat saattaneet päästä hämärtyämään niin poliitikoilta kuin toimittajiltakin.

Juha Sipilään kohdistuvien jääviysepäilyjen uutisointiin liittyvä tapahtumavyöhyke on nyt poikunut useita kanteluja, joiden kautta JSN voi kirkastaa näitä periaatteita. Tämä saattaa lopulta vahvistaa journalismin pelisääntöjen ymmärtämistä koko yhteiskunnassa. Näin voi ainakin toivoa.

Samalla on tehtävä työtä sen eteen, etteivät viime vuoden tapahtumat horjuta suuren yleisön luottamusta journalismiin. Olen kuitenkin vähemmän huolissani siitä, miten ne vaikuttavat journalismin yleisen uskottavuuteen kuin siitä, miten ne vaikuttavat toimittajiin.

JATKUVA TOIMITTAJIEN moittiminen voi huomaamatta synnyttää itsesensuuria. Aina löytyy myös harmittomia aiheita. Pienetkin viitteet yleisen mielipiteen ja poliittisen ilmapiirin muuttumisesta kriittisen journalismin vastaiseksi voivat saada toimittajan suuntautumaan sellaisiin.

Itsesensuurin taustalla voi olla perusteltu tai perusteeton pelko oman työpaikan säilymisestä, mutta usein synä on vain inhimillinen halu olla mukava ja pidetty. Paineessa oleville pomoille ei haluta lisää ongelmia eikä omalle kontolle hankalan ihmisen leimaa.

Itsesensuuri syö journalismia sisältä. Se estää toimittajia käsittelemästä yhteiskunnallisesti merkittäviä asioita ja tekee tiedotusvälineet tyhjänpäiväisiksi ja tylsiksi.

Ei kannata. Nyt on uusi vuosi. Ja suunta voi olla vain ylöspäin. ●

Myrskyn jälkeen

Yleisradion hallituksen puheenjohtaja Thomas Wilhelmsson pitää ulkopuolista selvitystä Ylen loppuvuoden tapahtumista harkitsemisen arvoisena.

MANU HAAPALAINEN, TEKSTI • MEERI UTTI, KUVA

Yleisradion hallituksen puheenjohtajana kolmatta vuottaan toimiva **Thomas Wilhelmsson** kertoo, että hallitus käsiteli joulukuun kokouksessa uutis- ja ajankohtaistoimituksen loppuvuonna tulehtunutta tilannetta perusteellisesti. Luottamuslause toimivalle johdolle oli kuitenkin yksimielinen.

Ennen joulua Wilhelmsson kertoi *Journalistille*, että hallituksessa ei keskusteltu lainkaan ulkopuolista Yle-selvityksestä. Selvitystä on ehdottanut muun muassa Journalistiliiton puheenjohtaja **Hanne Aho** ja joukko oppositiopoliitikkoja.

”Ei se ole mahdoton ajatus”, Wilhelmsson sanoo nyt.

”Hallituksen täytyy pohtia sitä. Ainahan selvitykset tuottavat tietoa, ja ovat sikäli hyviä johtamisen välineitä.”

Wilhelmssonin mukaan selvityksen tarve pitää ratkaista alkukeväästä.

”Pitää toki miettiä myös, mikä olisi riittävän arvovaltainen ja objektiivinen taho selvityksen tekemään.”

Miksi Ylen hallitus ei sitten halunnut vielä joulukuussa pohtia selvityksen tilaamista? Wilhelmsson sanoo olevansa työssään Helsingin yliopiston kanslerina ”sen verran monissa liemissä keitetty”, että haluaa miettiä ratkaisunsa rauhassa. Hallitus kokoontuu seuraavan kerran 26. tammikuuta.

”Usein on parempi katsoa vasta tilanteen tasaannuttua, mitä on järkevää tehdä. Siksi heti joulukuussa ei kannattanut hätäillä.”

KANSALAISTEN LUOTTAMUS Yleisradioon on kohuista huolimatta hyvällä tasolla, Wilhelmsson huomauttaa. Hän viittaa Alma Median lehtien joulukuiseen kyselytutkimukseen, jossa ”Ylen uutisten riippumattomuutta epäilee joka kolmas vastaaja”.

”Se uutisoitiin noin päin, mutta siitäkin tutkimuksesta selvisi, että ylivoimainen valtaosa luottaa Yleen.”

”Nykyisenkin hallituksen aikana juuri hallituspuolueet ovat esittäneet Ylen suuntaan eniten kritiikkiä. Jos oikeasti olisimme pääministerin ohjattavissa, ei näin olisi.”

Wilhelmsson korostaa, että hallituksen tai sen puheenjohtajan ei tule puuttua journalistisiin sisältöihin sen enempää kuin Ylen ulkopuolisten vaikuttajienkaan. Hän myöntää kuitenkin ”Sipilä-gaten” kuumimmassa vaiheessa mietti-neensä, onko Ylen uskottavuus sitenkin vaarassa.

”Kyllähän se jossain tuntui, kun tilaamassani mediaseurannassa

40–50 juttua päivässä kertoi, miten Yle on rähmällään, eikä kunnioita sananvapautta. Pitää silti muistaa, että nykyisenkin hallituksen aikana juuri hallituspuolueet ovat esittäneet Ylen suuntaan eniten kritiikkiä. Jos oikeasti olisimme pääministerin ohjattavissa, ei näin olisi.”

SIPILÄ-KOHUN YHTEYDESSÄ on väistämättä puhuttu jälleen myös Yleisradion rahoituksesta. Pääluottamusmies **Jyrki Saarikoski** ihmetteli *Journalistissa* (15/2017), miksi **Arto Satosen** työryhmän pelättyä maltillisempaan rahoituslinjaukseen on Ylessä reagoitu niin voimakkaasti.

Haluaako Ylen toimiva johto varoa suututtamasta hallituspuolueita, jotta Ylen rahoitusta ei jatkossa niin helposti kyseenalais-tettaisi? Antaako Satosen paperi tosiaan mandaatin suurille yt-neuvotteluille?

”Poliitikot eivät saa vaikuttaa sisältöihin, se on sananvapauskysymys”, Wilhelmsson kuittaa.

”Mutta pitää omistajan voida linjata, minkä kokoista toimintaa he haluavat. Siihen Ylen on sopeuduttava.”

Wilhelmsson kiistää Ylen yli-reagoineen Satosen työryhmän mietintöön.

”Se, että Yle-veron indeksikorotukset leikataan jatkossakin, tarkoittaa kaikkiaan monta kymmentä miljoonaa euroa. Ylen tapaisessa asiantuntijaorganisaatiossa valtaosa kuluista on henkilöstökuluja. Ymmärrän, että henkilöstöä surettaa, mutta ei niitä miljoonia vaan saa pois henkilöstöä vähentämättä.” ●

THOMAS WILHELMSSON

● Vuonna 1949 syntynyt Ylen hallituksen puheenjohtaja. Hoitanut tehtävää vuoden 2015 alusta.

● Helsingin yliopiston kansleri vuodesta 2013, rehtori 2008–2013, vararehtori 1998–2008.

● Siviili- ja kauppaoikeuden professori.

Hanne Aho: Kansalaisten luottamus ja työrauha etusijalla

Journalistiliiton puheenjohtaja **Hanne Aho** ehdotti joulukuussa ulkopuolista Yle-selvitystä. Tärkeimmät tavoitteet tapauksen tässä vaiheessa ovat hänen mielestään yleläisten työrauhan palauttaminen ja kansalaisten luottamuksen varmistaminen Yleen.

”Työrauhaan ovat toivottavasti jo vaikuttaneet Ylen sisäiset teot, kuten vastuun jakaminen laajemmalle, mutta siihen vaikuttaa myös julkinen keskustelu asiasta. Siksi toivon, että mielipiteiden heittälystä siirryttäisiin nyt vaiheeseen, jossa asiat selvitettäisiin, selvitys julkaistaisiin ja sen jälkeen keskustelu käytäisiin loppuun.”

Ulkopuolinen selvitys olisi Ahon mielestä perusteltu myös siksi, että kansalaisten luottamus Yleen pysyy vahvana.

”Selvityksen onnistumisen edellytys kuitenkin on, että se pystyisi tuomaan esiin kiistattomat faktat siitä, miten asiat ovat menneet. Muutoin kielteinen keskustelu ja spekulointi vain jatkuvat.”

Nina Erho

Tulikoe. ”On mukavaa johtaa, kun asiat menevät hyvin. Vaikeammissa tilanteissa punnitaan, onko hallituksesta mitään hyötyä”, sanoo Yleisradion hallituksen puheenjohtaja Thomas Wilhelmsson.

Pelkoa ilmassa. Jussi Erosen ja Salla Vuorikosken mielestä Ylen keskeinen ongelma on, ettei päätoimittaja luota omiin alaisiinsa, eikä tämän päätöksiä kyseenalaisteta tarpeeksi.

Päin terässeinää

Pääministerin sukulaisten omistamasta konepajasta kertovan jutun julkaiseminen johti kahden palkitun toimittajan irtisanoutumiseen. Mitä Ylessä oikein tapahtui?

MARJA HONKONEN, TEKSTI ● JUUSO WESTERLUND, KUVAT

Pieni pallo keskellä on esimies. Sen alle **Jussi Eronen** piirtää laatikkoon hymyilevän tikku-ukon. Ukko edustaa pikkupallon alaisia, ajankohtais- ja feature-tiimin 14 työntekijää. Pallon ja laatikon ympärille syntyy lisää pallukoita: tuottajia, päälliköitä, juontajia. Viivat risteävät pallukasta toiseen. Jos kyse on nettijutusta, pitää kysyä toiselta pallukalta, jos televisiosta, on kysyttävä toiselta.

Usein pallukoiden on neuvoteltava keskenään. Sen, minkä toinen on pyytänyt poistaa jutusta, saattaa toinen haluta takaisin.

Ylimpään suureen pallukkaan Eronen kirjoittaa "Atte". Pieni pallo kaiken keskellä oli ennen "Jussi", mutta nykyisin Erosella on muita kiireitä. Hän on perehtyy uuteen työhönsä *Suomen Kuvalehdessä*.

"Yle oli kafkamainen työyhteisö", Eronen sanoi *Journalistin* haastattelussa joulukuussa, muutama päivä sen jälkeen, kun oli irtisanoutunut.

Tuolloin hän vertasi Yleä autoon, jossa on yksi kaasusäiliö, viisi rattia ja kymmenen käsijarrua.

Kun sellaisella yrittää ajaa, voi törmätä terässeinään.

EROSEN SEINÄ oli Katera Steel. Se on valtionyhtiö Terrafamelta tilauksia saanut kajaanilainen konepaja, jonka sidoksista päämi-

nisteri **Juha Sipilään** (kesk.) *Kansan Uutiset* kertoi torstaina 24. marraskuuta 2016.

Eronen ja toimittajat **Salla Vuorikoski** ja **Jarno Liski** olivat selvittäneet asiaa jo aiemmin. Perjantaina he tekivät jutun, joka täydensi *Kansan Uutisten* tietoja.

Tärkeässä roolissa oli Vuorikoski. Hän lähetti Sipilälle sähköpostilla haastattelupyynnön – tämä tosin oli vastannut keskeisiin kysymyksiin *Kansan Uutisten* jutussa, jota Yle siteerasi.

Kun juttu myöhemmin julkaistiin ilman, että Sipilä ehti kommentoida, tämä tulistui ja alkoi pommittaa Vuorikoskea sähköpostilla.

Pääministeri otti yhteyttä myös uutis- ja ajankohtaistoiminnan vastaavaan päätoimittajaan **Atte Jääskeläiseen** ja sanoi vievänsä asian Julkisen sanan neuvostoon, jos juttua ei oikaista.

Jääskeläinen ei nähnyt syytä oikaisuun, mutta muokkasi juttua mielestään väärin mielikuvien välttämiseksi.

Niin sai alkunsa Yle-gate, julkisen palvelun uutis- ja ajankohtaistoiminnan pahin kriisi sitten vuoden 2009 lautakasajupakan.

Pelkästään ensimmäisen illan tapahtumista voisi kirjoittaa tunnin jakson tv-draamaa. On kiivasta keskustelua ja vihaisia tekstiviestejä jutun muutoksista, hankalaan välikäteen joutuvia väliportaana pomot ja yksi kokonaan hyllytetty juttu.

Myös Vuorikosken esiintyminen illan pääuutislähetyksessä peruttiin. Pitkään tutkivana journalistina työskennellyt Vuorikoski

muistelee tilannetta jälkeenpäin hieman huvittuneena.

"Kun olin nähnyt kaiken sen häärimisen, niin oikeastaan vain odotin, että milloin ne sen peruvat. Laitoin kampeet kassiin, vaihdoin pyöräilyvaatteet päälle ja fillaroin himaan", Vuorikoski kertoi *Journalistin* haastattelussa joulukuussa.

"Istuin alas ja mietin, että mitä ihmettä siinä talossa tapahtuu."

VUORIKOSKI OLI TULLUT Yleen töihin noin kymmentä kuukautta aiemmin MTV:n uutisista entisen esimiehensä Erosen perässä. Molempia kiinnostivat Ylessä raha ja resurssit. Niitä Maikkarilla ei ollut.

Kesällä 2015, vähän ennen Erosen rekrytointia Yleen, MTV ja MediaHub Helsinki irtisanoivat 82 henkilöä. *Journalistissa* 3. syyskuuta julkaistussa nimityshaastattelussa Eronen kertoi lähtönsä yhdeksi syyksi sen, että MTV oli ajanut alas ajankohtaistoimituksen, Erosen "dream teamin".

Nyt hänelle oli muodostumassa featuretiimiin uusi luottojoukkue. Yksittäisiin vallanpitäjiin liittyviä paljastusjuttuja teki paljon kolmikko, johon kuuluivat Vuorikosken lisäksi syksyllä 2015 *Helsingin Sanomista* Yleen vaihtanut **Jyri Hänninen** ja taloon kesätöihin rekrytoitu Jarno Liski.

"Täydensimme toistemme osaamista. Aina sai apua ja tehtiin yhteistyötä", Liski sanoo.

Sekä Liskin että Erosen mielestä paljastusjutut eivät olleet uutis- ja ajankohtaistoimituksen johdon lempilapsia. Erosen mukaan

Koin, että toimituksen johdolla ei ollut luottamusta ammattitaitooni.

Jussi Eronen, Ylen ajankohtais- ja featuretoimituksen entinen esimies

niitä pyydettiin vähentämään.

Eronen, Hänninen ja **Esko Varho** olivat vääntäneet keväällä pitkään juttuja, jotka liittyivät vaalirahakohussa ryvettyneeseen, keskustatataustaiseen Nuorisosäätiöön.

Eri päällikköiden ristiriitaiset vaatimukset hyydyttivät projektin. Sen viimeisteli lopulta kesällä Liski yhdessä erikseen osoitetun editorin kanssa. Ensimmäiset osat saatiin julki vasta elokuussa, vaikka Erosen mielestä jutut olivat olleet julkaisukunnossa jo keväällä.

”Koin, että toimituksen johdolla ei ollut luottamusta ammattitaitooni. Se ei ollut normaalia journalistista johtamista, vaan suoraan pimeyden ytimestä”, Eronen sanoo.

Häntä loukkasi se, että tiimin ammattitaitoisia toimittajia pidettiin ”apukoululaisina” ja editointikulttuuria puutteellisenä. Erosen mielestä varovaisuus haluttiin naamioida huolellisuudeksi.

Yhteiskuntatoimituksen silloinen päällikkö **Riikka Venäläinen** myöntää, että projekti oli pitkä ja vaikea, ja siinä tehtiin virheitä. Projektin tueksi olisi pitänyt nimetä oma, haastaviin talousaiheisiin ja juridiikkaan perehtynyt editori alusta lähtien.

Venäläinen muistuttaa, että tiimien esimiehet, kuten Eronen, vastaavat siitä, että jutut ovat julkaisukunnossa. Hän sanoo nyt luottaneensa liian pitkään siihen, että tämä pitää huolta juttujen ”journalistisesta ja juridis-eettisestä” laadusta parhaalla mahdollisella tavalla.

Kahdeksantoista vuotta *Helsingin Sanomissa* työskennelleenä Venäläinen pitää huolellista editointia tärkeänä ja luontevana osana juttujen syntyä.

Hän tyrää täysin Erosen väitteen siitä, että hän olisi pyytänyt tiimiä vähentämään tutkivaa journalismia.

Prosessista huolimatta Nuorisosäätiö-jutut paranivat monen mielestä. Synnytystuskat kuitenkin saivat Erosen luottamuksen talon johtoon rakoilemaan. Tunne oli molemminpuoleinen.

VIIKONLOPUN JÄLKEEN Vuorikoski palasi töihin. Hän, Liski, Eronen ja Hänninen olivat

keskustelleet sunnuntai-iltana, että uutislistoille tarjotaan Sipilään liittyen kolmea juttua: Liskin perjantaina hyllytettyä juttua oikeusoppineista, pääministerin sähköposteista kertovaa juttua sekä analyysia siitä, mitä aukkoja tiedoissa Sipilän omaisuusjärjestelyistä oli.

Jo aamulla kuitenkin tuli tieto, ettei mitään jutuista edistettäisi.

”Meitä ehkä vähän naurattikin se, tragikoomisessa mielessä”, Vuorikoski kertoo.

Myös *A-studion* juontajille ilmoitettiin, ettei Sipilä-juttua jatkettaisi keskusteluohjelmissa ennen oikeusasiamiehen linjauksia. Myöhemmin päätoimittaja Jääskeläinen myönsi toimitukselle lähettämässään kirjeessä itse, että kieltä oli liian tiukka.

Samassa kokouksessa lähetyksistä vastaava päällikkö **Marjo Ahonen** sanoi, että linjaukselle oli myös syitä, joita hän ei voi avata. Asian vahvistaa *Journalistille* useampi kokouksessa ollut toimittaja. Ahonen itse ei halua enää kommentoida asiaa.

Riikka Venäläisen mukaan yhteiskuntatoimituksessa kielto ei ollut niin ehdoton kuin julkisuudessa on näyttänyt. Asiaa oli käsitelty viikonlopun uutisissa. Jos uutta tietoa olisi tullut, aiheeseen olisi voitu tarttua. Näin hän linjasi myös toimitukselle tiistaina lähettämässään viestissä.

Ristiriitaisten linjausten keskellä Vuorikoski alkoi miettiä, voisiko jatkaa Ylessä.

Lopulta Sipilä-hiljaisuuden rikkoi *Suomen Kuvalehti*.

”**PÄÄMINISTERI SIPILÄ** vaiensi Ylen”. *Suomen Kuvalehden* otsikko oli raflaava, ja jutun julkaisuaika erikoinen: kello 03.36 keskiviikkona 30. marraskuuta.

Syynä ajalle näyttää olleen uutiskilpailu. Muun muassa *Helsingin Sanomat* oli saanut samasta aiheesta vinkin. Erosen, Vuorikosken ja Liskin mukaan jutun perässä oli myös moni muu, ja näytti väistämättömältä, että jotain tulisi julki.

”Tieto tapahtuneesta oli satojen yläläisten tiedossa. Olin odottavalla kannalla”, Eronen kertoo.

Oli ylipäättään ajan kysymys, milloin Ylestä tulisi julki jostaikin kyseenalaista. Huhut Nuorisosäätiö-jutun takkuamisesta liikkuvat jo keväällä. Toukokuussa lähti politiikan erikoistoimittaja **Pekka Ervasti**.

Jääskeläisen aikana Ylen on jättänyt muitakin konkaritoimittajia, kuten **Matti Virtanen, Juha Ristamäki, Ari Korvola ja Timo Harakka**.

Harakan vuonna 2011 kirjoittama muistio Jääskeläisen johtamistyylisestä tuli jälleen julkisuuteen Yle-kohun myllätessä. Muistion julkaisi syksyllä 2011 *Voima*.

Muistiossa Jääskeläistä moititaan muun muassa siitä, että hänen toimintansa viestii epäluottamusta toimittajien ammattitaitoa kohtaan. Harakan mukaan Jääskeläinen puuttui juttuihin tavalla, joka kyseenalaisti riippumattomuuden.

Myllytys. Eronen ja Vuorikoski osasivat odottaa mediarumbaa, joka heidän irtisanoutumisestaan syntyi. "En kuitenkaan arvannut sen laajuutta", Vuorikoski sanoo.

Sanat voisivat olla suoraan Erosen suusta. Hänen mielestään Jääskeläisen suhtautuminen vallanpitäjiin on ollut virtahepona Ylen olohuoneessa jo pitkään.

Lisäksi Jääskeläinen puuttui hänen mielestään toistuvasti pieniin yksityiskohtiin – kuten Katera Steel -jutun kohdalla.

Jääskeläinen itse sanoo, että hän ottaa kantaa juttuihin harvoin, harvemmin kuin kerran kuukaudessa. Poikkeuksena ovat olleet oikaisupyynnöt, jos niihin aiotaan antaa kielteinen vastaus. Silloin päätöksen on tehnyt aina vastaava päätoimittaja.

Yle on myös nimittänyt uuden, suunnitteleman sisältöpäällikön hoitamaan oikaisuja ja vastineita.

Jääskeläinen ei pidä itseään yliherkkänä poliitikkojen suhteen, eikä hänellä mielestään ole erityistä keskustasympatiaa.

Hän kuitenkin myöntää, että oli Erosen kanssa eri linjoilla siitä, millainen julkaisukynnys poliitikkoihin liittyvissä jutuissa tulisi olla.

"Kun esitetään kovia väitteitä vallanpitäjistä, Yle päätyy helposti osapuoleksi keskusteluun, onko uutinen kohdallaan ja onko väitteiden esittämiseen muita motiiveja. Jälkikäteiskeskustelussa meidän on kyettävä puolustamaan juttuja."

Jääskeläinen myöntää, että Katera Steel -tapauksen kohdalla johdon linjauksista olisi voitu viestiä selkeämmin. Sekä sisäiseen että julkiseen keskusteluun päätyi väärä tieto, jotka kärjistyivät tilannetta.

JOS YLEN SISÄINEN viestintä menikin pieleen, kriisiviestinnässä Jääskeläinen kunnostautui. Hän vastasi SK:n väitteisiin Ylen sivuilla

heti aamusta, antoi aiheesta haastatteluja ja muun muassa pyysi kokenutta politiikan toimittajaa **Pirjo Auvista** avaamaan Sipilän ja Ylen suhdetta kolumnissa.

Oman talon toimittaja **Susanne Päivärin** ta grillasi Jääskeläistä *A-studion* suorassa lähetyksessä. Linjaansa hän puolusti myös *Pressiklubissa*.

Toimituksessa *Suomen Kuvalehden* juttu – ja se, että sen lähteenä oli kolme nimetöntä yläläistä – järkytti. Tiedotusvälineistä soiteltiin ja haluttiin tietää, kumman puolella toimittajat olivat. Osa otti kantaa julkisesti päätoimittajan puolesta, osa häntä vastaan.

Uutis- ja ajankohtaistoiminnan päälliköt sekä aluepäälliköt jopa julkaisivat oman tukikirjeensä Jääskeläiselle itsenäisyyspäivän jälkeen.

Moni yläläinen koki koko keskustelun

Kohti uutta. Vuorikoski ja Eronen ovat työskennelleet yhdessä jo miltei kymmenen vuoden ajan. Tammikuussa he aloittivat työt Suomen Kuvalehdessä.

vieraaksi, sillä suurin osa ei ollut joutunut omassa työssään ristiriitoihin päätoimittajan kanssa.

Perjantaina 9. joulukuuta henkilöstölle kerrottiin väliaikaisista muutoksista uutis- ja ajankohtaistoiminnan organisaatiossa. Ajankohtais- ja featuretiimi yhdistettiin *A-studion* kanssa, ja niiden johtoon nousi **Jukka Niva**. Muutos oli ollut jo pitkään tekeillä, mutta kriisi vauhditti sitä. Eronen jatkaisi nykyisissä tehtävissään.

”Luulen, että Jussille organisaatiouudistus oli viimeinen niitti. Itse olin jo oman päätökseni tehnyt”, Vuorikoski sanoo.

JUURI ORGANISAATIO, Erosen paperille piirtämät pallukat ja niiden yhteispeli, näyttävät olleen Ylen uutiskoneessa pielessä.

Vuonna 2015 uutis- ja ajankohtaispuolella otettiin käyttöön uusi toimintamalli, jonka jäljiltä uutiskone etsi edelleen yhteistä ääntä ja linjaa. Aiemmin melko itsenäisten toimistusten toimitavat eivät olleet lokshtaneet yhteen kivuttomasti.

Moni kritisoi päätoimittajaa siitä, että tämä oli etäällä toimituksen arjesta. Päivittäinen linjavalta oli delegoitu vaihtuville sisältöpäälliköille, joiden painotukset saattoivat olla keskenään hyvinkin erilaisia.

”Olimme ehkä vähän liian idealistisia siinä, että uskoimme paljon vapaaseen yhteistyöhön. Arki on kuitenkin osoittanut, että tarvitaan selkeämpää päivittäistä johtamista”, Jääskeläinen sanoo.

Jähmeä, monipolvinen organisaatio oli hiertänyt Erosta siitä lähtien, kun hän tuli

taloon. MTV:n organisaatio oli matalampi, eikä siellä juttua viilannut ja editoinut lauma pomoja. Ylessä tavoiteltiin editoivaa työtapaan.

”Ajankohtaistoimituksessa oli totuttu hinkkaamaan käsikirjoituksia huomattavasti tarkemmin – sekä kerronnan että faktojen kannalta – kuin mitä Eronen teki”, yksi Eronen kanssa päivittäin työtä tehnyt kertoo.

Myös uudistusprojektit etenivät tuskallisen hitaasti, paljon hitaammin kuin mihin Eronen oli Maikkarissa tottunut.

Eronen olisi halunnut olla suurempi pomo kuin oli. Hän sanoo itse, ettei yksittäisellä ajankohtaistiimin esimiehellä ollut ”Ylen himmelissä” riittävästi vaikutusvaltaa tehdä asioita.

Myös Jääskeläinen tunnistaa eron toimi-

99

Luulen, että Jussille organisaatio-uudistus oli viimeinen niitti. Itse olin jo oman päätökseni tehnyt.

Salla Vuorikoski, toimittaja

tuskulttuureissa. Se alkoi nousta esiin jo paljon ennen Katera Steel -tapausta.

Se, minkä Jääskeläinen, mutta myös moni muu *Journalistin* haastattelemista yleläisistä näki huolellisuutena, oli Vuorikosken ja Eronen näkökulmasta rohkeuden puutetta.

Eronen koki painavansa kaasua yksin, mutta ratinkääntäjiä ja jarruttajia kyllä riitti.

JUSSI EROSEN ja Salla Vuorikosken viimeinen päivä Ylessä oli 14. joulukuuta, kahdeksantoista päivää sen jälkeen, kun Katera Steel -juttu oli julkaistu.

Molemmat kertoivat päätöksestään sosiaalisessa mediassa, hieman alle tunnin välein toisistaan. Valintaansa he perustelivat sillä, etteivät voisi Ylessä noudattaa omia arvojaan tai *Journalistin* ohjeita.

Vuorikoski oli vielä viimeisinä työpäivinä viimeistellyt keskeneräistä juttua. Hän halusi pöytänsä puhtaaksi.

Monesta työkaverista oli tullut läheisiä. "Omaan tilanteeseeni liittyen ainoa hakea hetki tuli, kun avasin oven Radiokadulle. Silloin tuli vähän suru, että miten tässä näin kävi – minulle."

Eronen olo päätöksen jälkeen oli helpotunut.

"Pitkään jatkunut tilanne ratkesi omalta osaltani, kun päätin, etten osallistu enää tällaisen journalistisen linjan pönkittämiseen."

Jääskeläisen kanssa Eronen kävi muuttaman minuutin kestäneen keskustelun. Hän oli näkevinään tämän kasvoilla hymyn kareen.

JOULUKUUN LOPULLA Yle ilmoitti jälleen uudesta organisaatiomuutoksesta. Riikka Venäläinen on tätä nykyä uutis- ja ajankohtaistoinnin toinen päätoimittaja, joka tekee linjauksia päivittäisestä työstä sisältöpäällikköjen tukena.

Käynnissä on elokuussa aloitettu journalistinen linjatyo.

Pääluottamusmies **Jyrki Saarikosken** mie-

lestä johdon on nyt tehtävä töitä pahoja iskuja saaneen työilmapiiirin korjaamiseksi. Hän pitää tärkeänä, että talossa voitaisiin käydä pelotta avointa ja kriittistä keskustelua. Tutkivalle journalismille Saarikoski toivoi riittäviä resursseja ja itsenäisyyttä.

Jarno Liskin tilanne on auki. Hänen määräaikaisuutensa päättyi, kun koulutusvapaalla ollut sijaistettava palasi töihin. Jyri Hänninen jatkaa työtään entisissä tehtävissä.

Ennen joulua Vuorikoski kertoi *Journalistille* aikovansa jatkaa toimittajana. Hänen mielestään tapauksesta on ollut tärkeää keskustella julkisuudessa. Yhtä tärkeää olisi silti palata arkeen.

"En halua muuttua sananvapauseseminaareissa taivaltavaksi tyyppiä", Vuorikoski sanoi.

Arki koitti pian.

Maanantaina 9. tammikuuta *Suomen Kuvalehti* kertoi palkanneensa toimitukseen kaksi uutta tekijää: Jussi Eronen toiseksi toimituspäälliköksi ja Salla Vuorikosken toimittajaksi. He aloittivat tehtävissään 16. tammikuuta.

Jo 19. joulukuuta tehdyssä haastattelussa Eronen sanoi, ettei hänen tulevaisuudestaan kannata olla huolissaan. Suunnitelmat hän paljastaisi kevään aikana.

Eronen vakuuttaa, ettei ollut Ylellä toinen jalka oven välissä.

"Olin sitoutunut työhöni siihen saakka, kun sen tekeminen muuttui mahdollottomaksi."

Päätökset irtisanoutumisesta ja uusista töistä Eronen ja Vuorikoski kertovat tehneensä riippumatta toisistaan. Molemmista on silti mahtavaa, että paikat löytyivät samasta toimituksesta.

"Meillä on erittäin hyvä tiimi, joka pystyy nyt jatkamaan yhteistyötä", Eronen sanoo. ●

JUTUSSA SITEERATTUJEN HENKILÖIDEN LISÄKSI SITÄ VARTEN ON HAASTATELTU USEITA YLEN ENTISIÄ JA NYKYISIÄ TYÖTEKIJÖITÄ SEKÄ EROSEN JA VUORIKOSKEN KANSSA MUUALLA TYÖSKENNELLEITÄ. TAUSTAHAASTATTELUJA TEKİ MYÖS MANU MARTTINEN.

KUVA: HELI SAARELA

Keskusteleva pomo. Yleisradion A-studion päällikkö Riitta Pihlajamäki uskoo, että keskusteleminen ja aika parantavat haavat.

Riitta Pihlajamäki: Täytyy pelata kaikkia kohtaan reilusti

Ylen A-studion toimituksen päällikkönä 9. tammikuuta aloittanut Riitta Pihlajamäki otti kantaa Salla Vuorikosken ja Jussi Eronen irtisanoutumisiin Ylen haastattelussa 14. joulukuuta.

Sanoit, että heidän näkemyksensä luotettavasta journalismista eroavat Ylen journalismista. Mitä tarkoittit tällä?

"He lähtivät sanoen, että Ylessä ei pysty tekemään tutkivaa journalismia tai että olisi annettu ohjeita, että vallanpitäjiä ei voi kohdella kriittisesti. Tämän minä haastoin, koska en pitkään Ylessä työskennelleenä niele enkä osta tällaista väitettä. Se ei pidä paikkaansa."

Miten heidän näkemyksensä erosivat Ylen journalismista?

"Minä edustan 'reilun pelin rohkeutta'. Täytyy pelata kaikkia kohtaan reilusti, mutta tietysti vallanpitäjien kohdalla kritiikin aste on paljon kovempi."

Tarkoitatko, että Eronen ja Vuorikoski kohtelivat epäreilusti esimerkiksi Juha Sipilää?

"En ollut tekemässä päätöksiä, jotka käynnistivät jupakan. Varmasti toimituksen johto teki asioita, jotka eivät olleet loppuun asti harkittuja. Viestiminen ei onnistunut ja asia paisui kummallisiin mittasuhteisiin. Mutta toimituksen johdolla ja vastaavalla toimittajalla on velvollisuus katsoa tämän valtavan uutis- ja ajankohtaiskoneen tuottamaa kokonaisuutta – oli myös siinä aiheessa."

Törmäsivätkö he Ylen journalistiseen linjaan?

"En ymmärrä ajatusta Ylestä lähtemisestä siksi, että täällä ei voisi olla kriittinen vallanpitäjiä kohtaan. Olen ollut täällä 32 vuotta töissä ja meillä on aika hyvät näytöt siitä, että täällä tutkitaan erittäin tarkkaan, miten vallanpitäjät valtaansa käyttävät."

Manu Marttinen

LUE MITÄ MIELTÄ RIITTA PIHLAJAMÄKI ON MTV3:N JOURNALISMISTA. JOURNALISTI.FI

Comeback. Det var aldrig meningen att Ralf Sundberg skulle återgå till arbetslivet. Men nu har Emma och Elli konkurrens om uppmärksamheten.

68-åringen som fick nytt jobb och tackade ja

MAGNUS LONDEN, TEXT • KARL VILHJÄLMSSON, FOTO

Att bli pensionär. Är det något att längta efter eller att frukta? Eller ingendera?

En vanlig torsdagskväll. Ralf "Sumpen" Sundberg njuter hemma i soffan. Tv-nyheterna är på. Taxarna Emma och Elli är i famnen. Telefonen ringer: Okänt nummer... vem kan det vara?

Killen i andra ändan talar finska och går rakt på sak: Vill du börja jobba för oss?

I dagens medieverklighet där ordet "samarbetsförhandlingar" yttras och verkställs betydligt oftare än till exempel "scoop" eller "grävjobb" eller "jobb" överhuvudtaget, hajar den normalt så pratglade Sumpen till.

Vad tusan handlar detta om?
Ja, vad handlade det riktigt om?

LÅT OSS först se vem vi pratar om. Och var vi är. Solen kikar fram bakom molnen vid horisonten bortom vågbrytarna och klipporna i Östra hamnen i Hangö. Stället är pub-caféet Roxx: Black Sabbath, AC/DC och Rush på låg volym, plinget från spelautomaterna, fräset från en hamburgare som steks i köket.

Och Sundbergs skratt då han återger ytterligare en god historia.

Han har födelsedag i dag och välkomnar sin nya ålder 68 med en axelryckning. Eller nåja, det är lite hur man ser på saken:

"Fy fan för dessa så kallade ålders-tillägg" förklarar han, och berättar ingående hur det kunde ta honom en halv timme att ta sig från Kampens busstation till Manerheimvägen 18 – en sträcka på några hundra meter – när den inflammerade akillessenan (som ett resultat av en höftoperation) var som värst.

Det var år 2011 då han som 63-åring tog steget ut och pensionerade sig helt från *Hufvudstadsbladet*. Främsta orsaken var att fysiken, den där akillessenan, inte längre höll.

Men senan blev bra, så det blev fixande på stugan i Kristinestad,

”Den bästa och vettigaste homman som finns är att vara reporter.

Ralf Sundberg,
chefredaktör, Frisk Bris

umgänge med de tio barnbarnen, en tredje skilsmässa, segelbåten som såldes bort, nytt umgänge inom Folkhälsans grupp ”Sega gubbar” i Kristinestad, ja, en njutbar tillvaro, verkar det som.

Och inte hade det varit speciellt svårt att säga adjö till journalistiken heller:

”Nä, det gick förvånansvärt lätt. Men det jag saknar är kollegorna och nätverket. Och jag ska säga dig att inte är det ekonomiskt lätt att vara pensionär, nettosumman vi får minskar varje år oberoende av vad de säger.”

Men en gång journalist, alltid journalist. När Sundberg nu läser sina dagstidningar (*Hbl*, *Hangötidningen*, *Syd-Österbottningen*) i sin nya hemstad Hangö – hitlockad av en son – är det med kritiska ögon.

”Det är slående hur stor perspektivlösheten är. Hur allt känns så tunt. Hur Sipilä & C:o kommer för lätt undan. Ibland känns det som om alla journalister som kunde sin sak är borta.”

Sundberg är en sann journalist-veteran med bakgrund både på *Västra Nyland* (”där lärde jag mig allt”), *Yle* (Mellannyländ, Österbottnen och Åland) och *Hbl*. På *Husis* var han både korre i Vasa och mångårig Helsingforsbevakare med lokalpolitik som specialområde. Han blev så mångårig att han i stadens fullmäktige ansågs vara en veteran nästan i nestorn **Pekka Saarnios** klass. Och då ska vi minnas att Saarnio valdes in första gången redan 1968.

En gång journalist alltid journalist betyder också att han ibland fått fast sig själv med att försöka nyhetstipsa *Hangötidningen*, för visst kittlar det i fingrarna eftersom han ”alltid tyckt om att jobba”.

Så det där oväntade samtalet för en dryg månad sedan kom kanske precis i rätt ögonblick.

”Mannen som ringde ville att jag skulle bli chefredaktör för seglingstidningen *Frisk Bris*. Två dagar senare träffades vi i Åbo och skaka-

de hand. Jag var tillbaka i arbetslivet!”

BLAND YNGRE journalister finns ett visst motstånd mot att pensionerade journalister tar yngres jobb för ett (ofta) billigare pris. Sundberg förstår problematiken, men suckar en aning:

”Hur vi pensionärer än gör blir det fel. En del tycker att vi skor oss på samhällets bekostnad när vi inte jobbar, men sen när vi jobbar heter det att vi stjälar andras jobb. Jag har i alla fall gott samvete för jag vet att ett par yngre journalister tackade nej till uppdraget före mig”.

Tidskriften utkommer varannan månad så det är inte frågan om ett heltidsjobb. Till avtalet hörde att Sundberg skulle grunda en egen firma och köpa en bärbar dator. Kameran stod utgivaren Tuulimedia Oy för.

Varje nummer har ett budgettak för frilansarvoden, men en finlandssvensk tidskrift som *Frisk Bris* bygger förstås också på entusiasm och så kallat talkoarbete. Och är man chefredaktör så innebär det också att redigera och läsa korrektur.

”Det är ju inte alla gånger roligt att hantera andras texter. Ibland tänker jag för mig själv att det hade gått snabbare och lättare att göra allt själv...”

Men skriva kommer Sundberg verkligen att få göra. Hans vision är att skapa en seglingstidning som ska handla mera om livet ombord på skutorna än om ”museer och annat som händer på land”. Till exempel ska han i sommar segla med en familj och göra en följetong om livet ombord.

För även om han nu kan titulera sig chefredaktör är Sundberg övertygad om att man ska se upp med att bli chef. Hantverket – journalistiken – är det viktiga, inte byråkratin.

”Den bästa och vettigaste homman som finns är att vara reporter.

Det där att grabba telefonen, att drivas av nyfikenheten, att ta reda på, att komma ut från redaktionen, att träffa folk, att ställa frågor”.

ATT BÖRJA SKRIVA om segling är inte heller ett långt steg för Sundberg. I många år gjorde han sommarbilagor för *Hbl* om segling och som en aktiv seglare själv – snart ska han köpa en ny segelbåt – kommer passionen och jobbet att nu mötas nästan dagligen.

Det är nu Sumpen ivrigt börjar berätta om isjachtssegling och överraskande möten med världsmästare och om vilken typs av jollar han trivs med och har du hört att och visste du att och och och ...

Det är nog bäst att lämna allt det där till *Frisk Bris* läsare.

Har då mannen som nu är back in business ett gott råd till kommande och nuvarande pensionärer? Ska man försöka jobba vidare om man har hälsan i behåll, eller ska man sluta helt och hållet?

”Det måste var och en avgöra själv. Men det är viktigt att hitta ett sammanhang, umgås, vara aktiv, gå på teater, sköta om hälsan, inte bli hemma och sitta. Det blir ju ändå avfärd förr eller senare, men bättre att ha skoj så länge det varar.” ●

FRISK BRIS

- Nordens äldsta båttidskrift.
- Första numret utkom 1899, började utkomma regelbundet några år senare.
- Format: A4. Omfång: 52 sidor varav ca sju är annonser. Upplaga: drygt 2000 ex.
- Såldes i september 2015 av KSF Media till Tuulimedia Oy, som är ett litet företag i S:t Karins.
- Tuulimedia ger även ut finska tidskriften *Purje*.

Medieåret 2016

LINA LAURENT • lina.laurent@vintermedia.fi SKRIBENTEN ÄR FRILANSJOURNALIST FRÅN HELSINGFORS OCH KURU.

RETS RASERIUT-BROTT. Det var mindre än en timme till direkt-sändningen

av Yle *Obs debatt* då KSF Medias styrelseordförande **Kaj-Gustaf Bergh** brusade upp och hotade med att sticka sin väg. Orsaken? Han ville inte svara på frågor som dykt upp i reportagemagasinet *Amos arv* (undertecknad är en av magasinets utgivare). Resultatet? Bergh fick sin vilja igenom och Obsredaktionen tvingades göra en pudel när hela incidenten uppmärksammades av *Eftersnack* och *ÅU:s Nyhetslogg*. *Hbl:s* läsare var dessutom lyckligt ovetande om vad som skett eftersom KSF Medias tidningar lät bli att uppmärksamma händelsen.

ÅRETS GODA NYHET. Efter år av minusresultat, samarbetsförhandlingar och nedskärningar i mediebranschen syntes äntligen några ljusglimtar. I februari delgav HSS Media sitt resultat för 2015 som visade en vinst på en miljon euro. HSS Medias vd **Svante Wahlbeck** har strålat som en sol och lär snart få orsak till ett ännu bredare smil. Resultatet för år 2016 är inte officiellt men om prognosen slår rätt landar vinsten på cirka 1,5 miljoner euro.

ÅRETS Å. "Ruotsalainen O" – som i Åbo, Aura å eller kanske Åbo

Underrättelser. Å Communications blev nämligen namnet på Förlags Ab Sydvästkustens färskna innehållsbolag som ska syssla med marknadsföring och kommunikation. Vd är **Sanna-Maria Sarelius**, som också sitter i moderbolagets styrelse.

ÅRETS ANMÄLARE. Bland det första **Susanna Ilmoni** gjorde som nytitillträdd chefredaktör för *Hbl*

”Den som hjälper humorgruppen och bandet KAJ på vägen mot framgång är förstå Svenska Yle och nu kan vi alla tillsammans nynna på 'Pa to ta na kako?'

(från tidigare var hon redan ansvarig utgivare för KSF Media) var att författa två anmälningar till Opinionsnämnden för massmedier. Båda riktades mot Svenska Yle och i båda fallen var beslutet friande. Den ena anmälan gällde **Marit Lindqvists** kolumn *När mångfald blir enfald* som Ilmoni bland annat ansåg att innehöll spekulationer. Det

är förståeligt att Ilmoni är mån om vad andra säger om det egna mediehuset men här kommer ett tips: Ju mer öppen man är om sin egen verksamhet, desto mindre tvingas andra gissa sig till vad som är på gång.

ÅRETS MARKNADSFÖRARE. Tänk dig en grupp vars varje steg blir en nyhet i ett public service-bolag. En grupp som haft egen podcast, egen julkalender, som intervjuas som experter och av experter och vars varje singel och video blir en nyhet i både radion och på webben. Den som hjälper humorgruppen och bandet KAJ på vägen mot framgång är förstå Svenska Yle och nu kan vi alla tillsammans nynna på "Pa to ta na kako?"

ÅRETS SAMARBETSSANNING. Fungerar samarbetet mellan de finlandssvenska mediehusen bra eller inte? HSS medias vd Svante Wahlbeck bjöd i höst på två helt olika svar. På tankesmedjan Agendas välbesökta medieseminarium sade Wahlbeck att "vi har ett ypperligt samarbete på många plan". I en intervju för Yles *Mediepodd* en vecka senare var tonen en annan. Då sade Wahlbeck att "samarbetet är relativt dåligt för tillfället. Det är ett stort problem att man främst tittar på sin egen fördel och inte ser gemensamma möjligheter och det här är en sak som säkert fördjupar vår kris."

STUDENTBLADET BLEV HELDIGITALT

I december gav 105-åriga *Studentbladet* ut sitt sista nummer på papper och har nu övergått nu helt och hållet till webben. Prenumerantunderlaget för papperstidningen blev allt mindre i takt med att studentföreningen SSI:s medlemsantal krympte.

I februari presenteras den förnyade webbplatsen. Där kommer nyheter och reportage att vara öppna för alla intresserade, utan betalvägg.

"Vi får nu en bättre möjlighet att nå ut till alla studenter och även till andra som är intresserade av högskolefrågor", säger **Erik Sandström**, tidigare inhoppare på *Hbl* och sedan årsskiftet ny chefredaktör på *Studentbladet*.

Till sin hjälp på redaktionen har han **Sandra Suominen** som community manager, den post som ersatt den tryckta tidningens redaktionssekreterare.

"Lokala nyheter från studieorterna kommer att få stor plats och därför håller vi nu på att värva fler frilansare."

Sandström räknar med att webbplatsen kommer att uppdateras kontinuerligt med en liten nyhet varje dag och en stor artikel varje vecka. Ett nyhetsbrev som skickas ut per e-post ingår också i planerna.

Johan Svenlin

HSS VALDE BEKANTA NAMN

Det blev ingen stor cirkulation på redaktionerna i Österbotten när HSS Media i början av januari tillsatte de tre nya tjänsterna. *Vasabladet* och *ÖT* anställde två tidigare inhoppare, **Patrick Sjöholm** och **Susanna Rönn**, medan *Syd-Österbotten* gick utanför den egna redaktionen och värvade **Ann-Sofie Långvik**.

Hon har hört till Yle Vega Österbottens journalistgarde under de senaste tio åren och har bland annat gjort ett antal uppskattade radioreportage. Att nu förmedla nyheter genom att skriva är inget hon räds.

"Jag började som skrivande journalist 1993, men har också arbetat med ungdomsprojekt i Kristinestad under flera år och varit mammaledig. Det glimmade till när jag såg jobbannonser och nu känns det spännande med nya arbetsuppgifter", säger Långvik.

Johan Svenlin

Onko puolitoista tuntia riittävästi?

KATJA MARTELIUS, TEKSTI • ANNA-KAISA JORMANAINEN, KUVITUS

Ylen Sipilä-utisointi nosti esiin kysymyksen samanaikaisesta kuulemisesta. Mikä on sopiva aika odottaa uutisen kohteen kommentteja ennen julkaisua?

Pääministeri **Juha Sipilä** ei mielestään saanut riittävästi aikaa kommentoida **Jussi Erosen**, **Jarno Liskin** ja **Salla Vuorikosken** kirjoittamaa juttua, joka sisälsi Sipilän mielestä ”vakavia syytöksiä”.

Vuorikoski lähetti kommenttipyyntönsä pääministerin sähköpostiin perjantaina 25. marraskuuta keskiviivillä. Juttu julkaistiin Ylen verkkosivuilla noin puolitoista tuntia myöhemmin. Kun pääministeri sitten vastasi sähköpostiin iltopäivällä kolmen maissa, hänellä oli toimittajalle paljonkin asiaa – mutta ei mitään lisättävää itse juttuun.

”Kyllä puolentoista tunnin pitää minusta riittää.”

Martta Nieminen, Kuntalehden tuottaja

Miten tapaus näyttäytyy *Journalistin ohjeen* 21 valossa? Sen mukaan erittäin kielteisen julkisuuden kohteelle on annettava tilaisuus tulla kuulluksi jo samassa yhteydessä. Vaikka Ylen jutussa ei ollut kyse kielteisestä julkisuudesta siinä mielessä kuin ohjeessa tarkoi-

tetaan, juuri tähän pykälään Sipilä toistuvasti vetoaa.

”Se on vakava väite mikä juttuun sisältyy: että suositetaan sukulaisia. Mistä ei suinkaan ollut kysymys, ja silloin pitäisi antaa mahdollisuus kommentoida”, pääministeri sanoi tiedotustilaisuudessa marraskuun 30. päivä.

JSN antoi viime syksynä *Kymen Sanomille* vapauttavan päätöksen tapauksessa, jossa kielteisen julkisuuden kohteeksi joutunut oli tavoiteltu turhaan ”useamman päivän” ajan.

JOURNALISTIIKAN vierailijaprofessorin **Hanna Nikkosen** mielestä vaikutusvaltaisen henkilön ei pidä antaa pysäyttää itseään koskevaa uutisointia kohdan 21 perusteella.

”Uutispuolella ja etenkin netissä ison ja ajankohtaisen aiheen käsittely vaatii jatkuvaa virtaa. Jatko-kommentteja pitää voida kysyä ja samalla uutisoida muista lähteistä tulevaa tietoa. Se ei voi pysäyttää koko uutiskonetta, vaan samanaikainen kuuleminen pitää tulla koskemaan spesifejä uusia väitteitä.”

Ylen uutisen keskeiset tiedot oli julkaistu artikkelissa *Kansan Uutisten* verkkosivulla jo päivää aiemmin torstaina. Jutun kirjoitti toimitussihteeri **Johan Alén**, joka tavoitteli Sipilää esikuntineen jo viikkoa ennen uutisen julkaisemista. Koska juttu oli vielä kesken, kyseessä oli lähinnä haastattelupyyntö ja tiedonhankinta, Alén sanoo.

Vastauksena Alénin kysymyspatteristoon valtioneuvoston kanslian

JOURNALISTIN OHJE 21

JO 21: Jos selvästi tunnistettavissa olevan henkilön tai tahon toiminnasta aiotaan esittää tietoja, jotka asettavat tämän erittäin kielteiseen julkisuuteen, kritiikin kohteelle tulee varata tilaisuus esittää oma näkemyksensä jo samassa yhteydessä.

viestintäjohtaja **Markku Mantila** lähetti seuraavana päivänä linkin pääministerin sidonnaisuusilmoitukseen.

Alén kirjoitti uutisesta version ilman Sipilän kommentteja. Uutista ei kuitenkaan julkaistu, sillä viiden päivän odottelun jälkeen ilta-yhdeksältä 18. marraskuuta Sipilä vastasi avustajansa kautta sähköpostitse:

”Sen jälkeen minulla ei tietenkään ole mitään tietoa Katera Steel Oy:n liiketoiminnasta, omistajakenteestä tai asiakkaista”, Sipilä kirjoitti avustajansa välityksellä Alénille.

KUNTALEHDEN TUOTTAJA Martta Nieminen ihmettelee, miksi Sipilän avustajat eivät hoitaneet kommunikaatiota Ylen ja pääministerin välillä.

”Poliitikkoja ei välttämättä saa kiinni, mutta heidän avustajansa yleensä saa.”

Niemisen mielestä vastaavissa tilanteissa on järkevää pyytää vies-

tintäihmisiltä kuittaus ja asettaa vastaukselle aikaraja.

”Kyllä puolentoista tunnin pitää minusta riittää”, hän sanoo.

Helsingin Sanomien taloustoimittajan **Tuomo Pietiläisen** mielestä Sipilälle ei ylipäättään syntynyt oikeutta tulla kuulluksi Ylen verkkotikkelissa. Kyseessä ei ollut ohjeen tarkoittama erittäin kielteinen julkisuus, vaan normaali pääministerin sidonnaisuuksien raportointi. Sipilä oli jo saanut mahdollisuuden kommentoida itseään koskevia tietoja *Kansan Uutisten* jutun yhteydessä.

”*Journalistin ohjeet* eivät edellyttäneet Sipilän kuulemista, mutta hyvien tapojen mukaista se toki olisi ollut.” •

JSN KÄSITTELEE SIPILÄ-UUTISOINTIA AIKAISINTAAN HELMIKUUSSA.

• TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTI KÄSITTELEE JOURNALISTIN OHJEITA, JOTKA OVAT AJANKOHTAISIA TAI MUUTEN KIINNOSTAVIA.

anna hyvän kiertää

SUSANNA VAINIOLA, 46

● Musiikkitoimittaja Yle Kulttuuri ja viihteessä.

● Tekee musiikkiohjelmaa Radio Suomeen ja Yle Radio 1:een. Viime aikoina tehnyt Kissankehtoa, Parasta aikaa -ohjelmaa ja Muistojen Bulevardia.

● Aloitti Ylessä vuonna 1991. Yle-uraan kuuluvat Radio Keski-Suomi, Radiomafia ja Yle Q.

● Juontanut TV1:ssä sarjan Lomamatka 80-luvulle.

● TÄLLÄ PALSTALLA JOURNALISTI PYYTÄÄ ILMIAANTAMAAN LOISTAVIA ALAN TUOTOKSIA. VIESTIÄ VIE SEURAAVAKSI ETEENPÄIN SE, JONKA TYÖ ESITELLÄÄN PALSTALLA.

Laululöytöjä. Radio Suomi luonnehtii Kissankehdon musiikkia hemmottelumusiikiksi, kuuntelija voisi sanoa sitä vaikka sunnuntaimusiikiksi. Susanna Vainiola sanoo, että ohjelman tekeminen on kuin löytöretkeilyä tai aarteiden etsintää. "Arvostan musiikintekijöitä ja haluan kertoa kuuntelijoille, mitä kaikkea on olemassa."

SANNA KANGASNIEMEN VALINTA

Helsingin Sanomien toimittaja **Sanna Kangasniemi** valitsi esiteltäväksi **Susanna Vainiolan** Kissankehto-musiikkiohjelman Radio Suomessa:

"Kissankehdoissa ei ole mitään falskia tai turhaa. Joka jakson jälkeen tuntee itsensä hitusen harmonisemmaksi ja viisaammaksi. Intensiteetin lisäksi ohjelmassa on ilmaa. Kissankehto on kuin filosofinen essee, joka antaa kuulijalle vapauden ajatella itse. Ja niin pitääkin: musiikkia ei voi pedata toiselle auki.

Ohjelma on pelastus meille, jotka kuuntelemme musiikkia vähemmän kuin haluaisimme. Kun sitä taas kerran seisoo empien Spotifyn edessä eikä muista yhtään artistia, jota haluaisi kuunnella, voi klikata Yle Areenaan ja antaa Kissankehdon neuvoa."

Kuin siveltimeenvetoja

NINA ERHO, TEKSTI • SUSANNA JUNNOLA, KUVA

" Kissankehto on kuin radio-ohjelman muotoinen blogi, joka syntyy siitä, mikä puhuttelee juuri nyt. Useimmiten lähtökohta on kuulemani musiikki, josta innostun. Joskus tunnelma lähtee kirjasta, elokuvasta tai näyttelystä", sanoo Yleisradion musiikkitoimittaja **Susanna Vainiola**.

"Pysyvää on 45 minuutin kesto, johon mahtuu noin kymmenen biisiä. En halua vetää kuuntelijoiden odotuksia lekalla päähän, mutta koska tykkään yllätyksistä, yritän saada niitäkin mukaan. Eniten musiikkivalinnoissa on kyse siitä, mikä toimii kokonaisuudessa.

Teen Kissankehtoa kahtena tai kolmena päivänä viikossa, mutta kyllä se muulloinkin jyllää takaraivossa. Joskus töiden ajattelu vie läsnäoloa muusta, toisaalta on etuoikeus käyttää niissä kaikkea kokemaansa. Vaikka nauhoitan ohjelman, pitkä radiokokemus auttaa olemaan kuin eetterissä ja aistimaan kuulijan. Vaikka en luettele faktoja, otan asioista ja artisteista taustaksi selvää.

Yritän tehdä ohjelmasta intiimin mutta sel-

laisen, että se ei syöttäisi kuulijaa liikaa suuhun. Vuolaiden selitysten sijaan tavoittelen lastuja tai siveltimeenvetoja, joita musiikki ja kuulija täydentävät. Minulla on hirveästi hinkuja kirjoittajana, mutta olen kirjallisessa ilmaisussa pikkuisen ujo. Kissankehdoissa voin isotella ja vetää kylmänviilesti tulkintojani biiseistä.

Välillä tunnen, että fiilistelyni keikkuu jo korin puolella. Toisaalta olen kuullut, että tekeminen on juuri hyvää, kun tulos melkein hävetää. Koska Kissankehto perustuu kokemiseen, se pitää synnyttää yhä uudestaan. Joskus, kun ei irtoaisi, mietin, miten helppo olisi esitellä, että tässä on artistin uutta musaa. Lopulta haluan aina perustella valinnat jollain muulla tavalla.

Kissankehdon juuret ovat 1990-luvun Radiomafiassa, ja **Jake Nyman** nappasi sille nimen **Kurt Vonnegutin** kirjasta. Minulla on nimen miellelyhtymiin viha-rakkaussuhde, mutta kuuntelijoiden palaute on auttanut tekemään sen kanssa rauhan. Myönteinen palaute vahvistaa ohjelman ääntä ja uskoa siihen, että tavallani jakaa musiikkia on merkitystä."

Toimittajan ystävä. Ravintolapäällikkö Aki Nylund palveli journalisteja Painobaarissa yli 15 vuotta.

Painon henki

MANU MARTTINEN, TEKSTI JA KUVA

Toimintansa lopettaneen painobaarin Aki seurasi läheltä journalistien ilot ja surut.

Sanomatalon alakerrassa Helsingissä yli 15 vuotta toiminut Painobaari sulki ovensa ennen joulua. Epäviralliseksi pressiklubiksi muodostuneen Painobaarin lopetus liikutti paitsi asiakkaita myös ravintolapäällikköä **Aki Nylundia**.

"On ollut kunnia saada palvella toimittajia, ja tämä on ollut itselleni loistava ajanjakso elämässä. Olen kokenut toimittajat enemmän ystäviksi kuin asiakkaita", Nylund sanoo.

Nylund on nähnyt baaritiskin takaa media-alan muutoksen. Alkuvuosina printtilehden ja "old-school" -toimittajien valta-aikana arkipäivän päätteeksi saattoi tulla seitsemänkin pöydällistä toimittajia porisemaan päivän asioista. Esimiesten pankkikortit olivat usein piikissä ja iltaa jatkettiin myöhään.

"Jossain vaiheessa tulivat nuorennusleikkaus, tulostehokkuus ja ison pörssiyrityksen meininki. Myös yleiset elämänarvot muuttuivat. Tilalle tulivat vihreä tee ja sähkö", Nylund kiteyttää.

MEDIA-ALAN talousongelmat muuttivat journalistien juomatapoja ja irtisanomiset pienensivät asiakaskuntaa. Nylund laskee "käy-

neensä läpi" 6–7 media-alan yt-neuvottelut viime vuosien aikana.

"Kyllähän siinä monet halit ja tsempit jaettiin. Se tuntui kun olisi perheenjäseniä lähtenyt pois, vaikka eihän me hyvästejä koskaan jätetty."

Nylund arvioi, että toimittajat ovat olleet hyviä asiakkaita: koulutettuja ja hyvin käyttäytyviä. Yhtään rähinää saati tappelua hän ei ole toimittajien keskuudessa nähnyt. Väitelyt ovat olleet välillä kiivaita ja äänekkäitäkin, mutta hyvät käytöstavat ovat aina säilyneet.

Journalistien juhlimista Nylund on saanut seurata Painossa sitäkin enemmän.

"Onhan tässä tullut nähtyä paljon kaikenlaista. Kun työ, ammatti ja alkoholi yhdistää aikuisia ihmisiä, niin kyllä siinä sattuu ja tapahtuu. Ihmisiä ne ovat toimittajatkin", Nylund naurahtaa.

NYT HÄN MIIETTII, mitä ryhtyy seuraavaksi tekemään. Hän tavoittelee perhesystä nykyistä säännöllisempiä työaikoja, joita Painobaarin omistaja CMB Ravintolat ei pystynyt tarjoamaan.

Samoissa tiloissa avaa helmikuussa sporttihenkinen ruokaravintola. Nylund ei ole uuden ravintolan toiminnassa mukana.

"Lomailen vähän ja katselen sitten tulevaan. Kaikki on auki, mutta mahdollista." ●

VESA HEIKKINEN ● vesa.pekka.heikkinen@luukku.com
KIRJOITTAJA ON SUOMEN KIELEN DOSENTTI JA TIETOKIRJAILIJA.

Kirje herra Orwellille

Hyvää tuloskauden ensimmäistä kvartaalia, herra Orwell, sinne tuonpuoleiseen! Täällä on kaikki uuskielen osalta paremmin kuin hyvin.

Startti on lupaava yhteenlasketun tulosyllätyksen ollessa kaavailtua suurempi. Tulokasvutoteuma ei tule olemaan negatiivinen. Erityisesti iloitsen siitä, että julkisuudessa yhä useammin kerrotaan ikävistä asioista myönteisessä sävyssä.

Kuulithan, että Kemijärvelle rakennettiin rautatiesilta, joka vähän ennen käyttöönottoa jouduttiin purkamaan? Tuolloin lehdissä puhuttiin betonivalussa havaituista *lujuusongelmista*.

Betoni oli siis ihan peestä. Mutta eihän selaista sovi sanoa. Kaikille tulee vain paha miekku. Varsinkin kun *ongelmia* alkoi ilmaantua muuallakin.

Lujuusongelma saattaa sanana herättää ihan tylsän kysymyksen siitä, kuka ongelman on aiheuttanut. Tarvittiin siis uutta kieltä! Ja sinä tulit apuun, herra Orwell, hallelujaa!

Liikennevirasto julkaisi päätöksen *Taitorakenteiden tehostetut betonin laadunvarmistustoimenpiteet*. Päätös vilisee sellaisia orgastisia sanoja kuin projektien *toteutustaso*, *P-lukumenettely*, *liite 1:n mukaiset suhteitustiedot ynnä puristuslujuuden koetulokset*. Pyhitetty olkoon nimesi, herra Orwell!

Julkiseen keskusteluun asettuivat *lujuusali-tukset* ja *lujuuspuutteet*.

Lujuuspuute on oikein mainio sana, kun halutaan häivyttää kuvasta ihminen tai yritys, joka mahdollisesti on tehnyt jotain väärin. Se on sanana samaa sarjaa kuin taannoin sairaanhoidossa viljelty mestarillinen luomus *hoito-poikkeama*, joka korvasi kaikille osapuolille kovin tylsän *hoitovirheen*.

Kiitos *lujuuspuutteesta*, herra Orwell! Kansasi on aina siistiä vaihtaa *ajatuksia kumppaakin osapuolta kiinnostavista asioista*. Myönteisin tuotto-odotuksin kohti uusia *tulokasvutoteutuksia*!

uusiin tehtäviin

KUKA?

Kimmo Lundén, 56, on aloittanut *Maaseudun Tulevaisuuden* (MT) taloustoimittajana. Aiemmin hän on työskennellyt *Talouselämässä*, *Markkinointi@Mainonnassa*, *Faktassa*, *Tekniikka@Taloudessa*, *Kauppalehdessä* ja *Turun Sanomissa*. Lundén kertoi *Journalistissa* 12/2016 työnhaustaan sen jälkeen, kun työt yllättäen päättyivät *Kauppalehdelle* myydyssä Talentumissa alkuvuodesta 2016.

Uusi ympäristö, tuttu työ

Miltä tuntuu olla taas päivätöissä?

On kiva aloittaa vuosi uusissa töissä ja työympäristössä ja osana työyhteisöä. Vaikka tapasin vapaana toimittajana paljon ihmisiä, työnteko kotona oli yksinäisempää. Itse työ on hyvin samanlaista kuin aiemmat työni taloustoimittajana.

Mikä oli ratkaiseva tekijä työpaikan löytymisessä?

Oma aktiivisuus ja verkostot. Liikun uutiskentillä ja tapasin ihmisiä. Olen pitänyt osaamiseni ajan tasalla. *Maaseudun Tulevaisuus* oli tuttu freelancetoistista ja lukijana jo ennen kuin taloustoimittajan paikka tuli auki.

Millainen lehti *Maaseudun Tulevaisuus* on?

Maa- ja metsätalouden ja elintarviketeollisuuden johtava asiantuntijalehti Suomessa. Silti etenkin viikonloppusivustolla lehdessä on esillä koko elämän kirjo.

Missä maaseudun tulevaisuus on?

Maaseudulla ja maakunnissa on virkeää toimintaa, jota lehti seuraa. Muuttoliike työn ja toimialojen perässä tulee jatkumaan, mutta

suomalaiset viettävät aikaa myös mökeillä, metsäpaloilla ja synnyinseuduillaan.

Mitä MT:n toimittajan pitää tietää?

Taloustoimittajana talouden lainalaisuudet. Lukijakisassa en erottanut kaikkia karjarotuja, mutta talouselämän vaikuttajat tunnistin jokaisen.

”Olen pitänyt osaamiseni ajan tasalla.

Mitä MT:n toimittajan pitää viestiä?

Uutiset käsitellään täälläkin uutisina, ja kolumnin tai kommentin pitää erottua niistä. Lehdessä painottuvista toimialoista ja aiheista, kuten elintarviketeollisuudesta ja EU:sta, tulee varmaan kirjoitettua enemmän kuin ennen.

Mitä ei pidä viestiä?

Viestin pitää olla totuudenmukainen. Aihealueita, joita täällä ei juuri seurata, ovat urheilu ja rikokset. Tai sitten etsitään oma näkökulma.

MT on MTK:n pää-äänenkantaja. Miten se vaikuttaa työhön?

Se jää nähtäväksi. MT on niin laajalevikkinen ja iso, että mielipiteitä ja näkökulmia pitäisi mahtua laidasta laitaan.

Mikä on suhteesi maaseutuun?

Olen syntynyt Turussa ja pidän itseäni kaupunkilaisena. Mökillä kasvatan varhaisperunaa. Olen näyttänyt taidon lapsilleni.

MT:n brändi ohitti joulukuussa *Kauppalehden* brändin M&M:n tutkimuksessa. Miksi?

Lehti sisältöineen on lukijoiden arvostama. Luottamus syntyy ajan kuluessa. Murroskohdissa ja kriisikaikoina lukijat hakeutuvat etenkin verkossa saiteille, joiden sisältöön luottavat. He haluavat tietää, miten ympäristön tapahtumat vaikuttavat omaan elämään.

Mitkä ovat terveisesi *Kauppalehden* johdolle?

Kauppalehdessä on paljon hyviä entisiä kollegoja, joita arvostan ja tapaan edelleen. Johdolle minulla ei ole erityisiä terveisiä.

Nina Erho

SATTUU TAPAHTUU

Tyyni kyntäjä ahtaassa raossa

Meno keskustan eduskuntaryhmän kokouksessa oli kuin hyvissä häissä. Puheet olivat lempeitä ja seesteisiä. Vain ryhmyri **Timo Kalli** yritti virkansa puolesta jotakin.

Keskustaherroilla oli hyvä mieli, koska Suomessa oli elokuussa 2006 kaikki hyvin. Oma puolue johti hallitusta, kestävyysvaajeesta ei ollut tietoa – eikä vaalirahakohusta.

Mauri Pekkarinenkaan ei joutunut koville, vaikka kauppa- ja teollisuusministeri käyskenteli Rauman maisemissa kaksi päivää Neste Oilin paita päällä.

Edes kulttuuriministeri **Tanja Karpela** ei tuonut näkyvää säröä harmoniaan. Hän tuli tukevasti myöhässä ja lähti yhtä paljon etuajassa. Moottoripyörää ajoi silloinen heila, elokuvaohjaaja **Olli Saarela**.

Vain viilipytyypääministeri **Matti Vanhanen** oli raivoissaan, kun hän kapusi merenrantasaunan hämärässä lauteille. Muu kokousväki ja media nauttivat jo siinä vaiheessa takkahuoneen puolella satamakau-pungin antimista.

Vanhanen oli menettänyt mielenrauhansa, sillä *Satakunnan Kansassa* oli ollut uutinen. Faktan ja fiktion rajamailla liikkuvalla *Tyyni kyntäjä* -palstalla oli povattu hänelle ja **Susan Ruusulle** hääkellojen kuminaa.

Kyntäjä oli saanut tietonsa Porin kauppatorin laidan luotettavista lähteistä, jotka olivat törmänneet kulttuurijohtajaan, joka oli tavannut Susanin tädin.

Tämä ei jää tähän, pääministeri uhosi ja oli valmis pistämään lehden koville.

Ymmärsin Vanhasta ja kauhistelin, miten jopa juurevat maakuntalehdet voivat nykyään mennä jo noin alas.

En viitsinyt kertoa, että olin tehnyt sen patkän. Häätkin jäivät pitämättä.

Juha Ståhle

KIRJOITTAJA ON SATAKUNNAN KANSAN POLITIIKAN TOIMITTAJA.

KERRO MITÄ SINULLE ON SATTUNUT TYÖTÄ TEHDessä. OTA YHTEYTTÄ TOIMITUKSEEN.

Unelmahomma. Jos rahaa ja aikaa olisi kyllin, Jaakko Keso perustaisi Suomeen mediatalo Vicen kaltaisen uudenlaista videojournalismia tekevän nuorisomedian.

Kenttäjäbä

MARJA HONKONEN, TEKSTI • KATJA TÄHJÄ, KUVA

Journalistista videoblogia pitävä Jaakko Keso kantaa kamera aina mukanaan, muttei tienaa sillä juuri mitään. Vielä.

Indiana Jones, Madventures, sotakirjeenvaihtajat ja *The Guardianin* Owen Jones. Sellaiset ”kenttäjäbät” ovat olleet journalistista videoblogia pitävän **Jaakko Keson** esikuvia. Siksi Keso, 26, kantaa aina kameraa vyökotelossa: kadulla voi tulla vastaan jotain kiinnostavaa.

”Aluksi videobloggaaminen oli keino päästä toteuttamaan pieniä seikkailuja”, Keso kertoo.

Keso keskittyy syksyllä 2014 aloit-

tamassaan vlogissa yhteiskunnallisiin teemoihin ja kaupunkikulttuuriin. Juttuja on syntynyt muun muassa Rajat kiinni -liikkeestä, anarkisteista, pornotähdessä ja ufo-seminaarista.

”Lupaus on ehkä vähän ’juustoinen’, mutta haluan matkustaa eri heimoihin ja luoda ymmärrystä niiden välillä”, Keso sanoo.

JOURNALISTISIA videoblogeja on Suomessa vielä vähän. Myös alalle Metropolia-ammattikorkeakoulussa opiskelevalle Kesolle vlogi on lähinnä harrastus. Hänellä on hieman reilu 1100 tilaajaa, ja videoita on katsottu 125 000 kertaa.

Keso on yrittänyt hankkia joukkorahoitusta alustalla, missä osa ulkomaisista vlogeista kerää merkittäviä summia.

”Minä tienaan sillä kahdeksan dollaria kuussa.”

Palkkioita hän on kuitenkin saanut Docventuresille ja kansalaisten videopalvelu Yle Folkille tekemistään videoista. Amk-tutkintoon on hyväksiluettu muutama opintopiste.

Lifestyle- tai huumorikanavalla seuraajia saisi helpommin. Youtube-kanavien tilaajista suuri osa on alle äänestysikäisiä, ja usein heitä kiinnostaa viihde, ei yhteiskunta.

”Mutta kolmen vuoden päästä

ne 15-vuotiaat ovat 18-vuotiaita ja käyttävät edelleen Youtubea. On kiinnostavaa aurata sitä polkua nyt.”

KESO TOISI vlogien tarinallisen otteen myös perinteisten medioiden verkkovideoihin. Nyt niitä tehdään kuin televisiota, vaikka netin käyttö on erilaista: sosiaalista, henkilövetoisista ja lyhytpinnaista.

Henkilövetoisuutta on turha vierastaa, Keso sanoo. Omista tunteuksistaan kertova ja ne perusteleva toimittaja toimii aiheen tulkkina.

”Silloin henkilökohtaisuus on perusteltua.” ●

kolumni

Oikeaoppisuuden puolesta

” He tietävät, mitä saa syödä ja miten pitää ajatella”, kuvaili *Ilta-Sanomien* päätoimittaja **Ulla Appelsin** havaitsemaansa ”oikeaoppisen älymystön” ajatusmaailmaa paljon keskustelua herättäneessä kolumnissaan 1. tammikuuta. Sama ajatus kansalaisten mielenhallintaan pyrkivästä eliitistä on viime vuosina noussut esiin usein, eikä pelkästään populistipoliitikkojen puheenvuoroissa. Myös vakavassa journalismissa se saa sijaa tämän tästä.

Ajatus on nurinkurinen. Ihmiskunta on nimittäin käyttänyt valtaosan määrän voimavaroja luodakseen modernin koulutuksen ja tutkimuksen. Olemme uhranneet

JANNE ZAREFF janne.zareff@yle.fi KIRJOITTAJA ON YLEISRADION TOIMITTAJA.

ja uhraamme jatkuvasti resursseja nimenomaan, jotta joukossamme olisi ihmisiä, joilla on kompetensia kertoa meille muille, miten toimia tiettyjen päämäärien saavuttamiseksi.

Koulutamme esimerkiksi lääkäreitä ja ravintotieteilijöitä, jotta he kertoisivat meille, mitä pitää syödä, jos haluaa edistää terveyttään.

Koulutamme ympäristötutkijoita, biologeja ja kemistejä, jotta he kertoisivat meille, miten pitää elää, jos haluaa turvata vaikkapa järvien puhtauden tai tuotantoeläinten hyvinvoinnin. Ja koulutamme myös sosiologeja, oikeustieteilijöitä ja filosofeja, jotta he osaisivat kertoa meille, miten pitää pyrkiä ajattelemaan ja puhumaan, jos haluaa

esimerkiksi edistää tasa-arvoa ja oikeudenmukaista yhteiskuntaa.

Tähän pääsemiseksi ihmiskunta on ponnistellut valtavasti. Mutta nyt se pitäisi lopettaa, ettei kenenkään oikeutta yksilölliseen ajatteluun loukata. Appelsin on kolumnissaan huolestunut siitä, että ”vääriä mieltä” olevat pyritään vaientamaan pilkalla. Minäkään en epäile, etteikö myös paikkansa pitävien asioiden nimissä olisi esitetty tyhmiä ja loukkaavia kommentteja. Tämä on keskustelukulttuurin yleinen ongelma, joskin uskallan väittää, että julkisen kakkamyrskyn episentrumit tyypillisesti sijaitsevat jossain muualla kuin ”oikeaoppisen älymystön” puheenvuoroissa.

Valemedioiden, informaatioseudankäynnin ja yleisen trollaamis-harrastuksen vuoksi me elämme aikaa, jolloin tarvitsemme ”oikeaoppista älymystöä” kenties enemmän kuin koskaan. Syleilkäämme oikeaoppista älymystöä.

TILASTOT MEDIASSA -KILPAILU

Tilastokeskus järjestää Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi kilpailun tilastojen hyödyntämisestä mediassa. Kilpailutyön tulee olla julkaistu Suomessa joko painetussa lehdessä tai verkkomediassa 6.12.2016–1.10.2017 välisenä aikana.

Kilpailun palkinto on 2 000 euroa (verollinen).

Tilastokeskuksen nimeämä raati valitsee voittajatyön, jonka tekijä/tekijät palkitaan.

VALINNASSA SOVELLETAAN SEURAAVIA ARVIOINTIKRITEEREJÄ:

- tilastot ovat kilpailutyössä merkittävässä osassa
- tilastoja käytetään innovatiivisella ja havainnollisella tavalla
- kilpailutyö on kiinnostava ja yhteiskunnallisesti vaikuttava
- kilpailutyö lisää ymmärrystä tilastoista ja niiden käyttötapoista
- kilpailutyö tuottaa uusia oivalluksia tilastoista.

LUE LISÄÄ: www.tilastokeskus.fi/tilastotmediassa

Tilastokeskus

LEHTIKUVAAJIEN KOPIOSTO-APURAHOJA HAETTAVANA

Jokesin Lehtikuvaajarahasto julkistaa haettavaksi Kopiosto-apurahat lehtikuvaajille valokuvaproduktioiden tekemiseen sekä läheisesti lehtikuvausta sivuaviin opintoihin ja tutkimuksiin.

Haku alkaa 20. tammikuuta ja päättyy 24. helmikuuta 2017 kello 17. Hakemukseen kuuluva sitoumus tulostetaan järjestelmästä ennen hakemuksen sähköistä lähettämistä ja postitetaan allekirjoitettuna säätiön toimistolle. Sitoumuksen on oltava perillä 3. maaliskuuta mennessä.

Lisätietoa apurahoista: www.jokes-saatio.fi

Journalistisen kulttuurin edistämissäätiö JOKES
Siltasaarenkatu 16, 7.krs, 00530 Helsinki

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristöministeriön matka-apurahat toimittajille

Ympäristöministeriön tieto ja viestintä -tulosalue myöntää ulkomaan matka-apurahoja toimittajille ja valokuvaajille toimitukselliseen työhön. Matka-apurahoilla halutaan edistää ympäristöasioita koskevan tiedon lisäämistä. Apurahan saaja valittaessa kiinnitetään huomiota aiheen ajankohtaisuuteen ja yleiseen merkittävyyteen. Apurahaa ei myönnetä tietokirjoihin.

Tänä vuonna apurahoja myönnetään erityisesti juttumatkoihin, jotka liittyvät kestäväan kaupunkikehitykseen, päästöjen vähentämiseen, kiertotalouteen, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen tai digitalisaation tarjoamiin ympäristöratkaisuihin.

Matka tulee tehdä ja laskuttaa vuoden 2017 aikana. Apurahan määrä on yksin matkustavalle toimittajalle enintään 1800 euroa. Työparina matkustavien apurahan suuruus voi olla enintään 1400 euroa hakijaa kohden. Apurahojen saajien nimet julkaistaan ympäristöministeriön verkkosivuilla.

Hakuaika päättyy 10.2.2017 klo 16.00. Myöhästyneitä hakemuksia ei huomioida. Hakulomake ja ohje löytyvät osoitteesta ym.fi/matka-apurahat

Lisätietoja: Viestintäasiantuntija Ulla Ahonen, ympäristöministeriö, ulla.ahonen@ym.fi, puh. 0295 250 052

Annonsen kan läsas på svenska på miljöministeriets www.sidor.ym.fi/resestipendier

www.ym.fi

PATRICIA SEPPÄLÄN SÄÄTIÖ

Apurahat 2017

kuvajournalismin,
lehti-/reportaasikuvauksen
ja dokumenttikuvauksen
edistämiseen,
alan kehittämiseen
ja tutkimukseen,
alan projekteihin (esim. näyttelyt).

Näytekuvat tarvittaessa
paperivedoksina
korkeintaan A4 koossa 2–6 kuvaa.
Suositteleva, nimi ja yhteystieto.

Digitaalinen kuvankäsittely

Intensiivikurssi
Helsingissä keväällä 2017
toimituksen ja kirjapainon
ammattilaisille sekä
kuvajournalismin opiskelijoille.
Edellytys Adobe Photoshopin
perustaidot. Timo Kirves johtaa.
Säätiö kustantaa.

Hakuaika 1.12.2016–31.1.2017
patriciasepपालansaatio.fi/lomake.html

PATRICIA SEPPÄLÄN SÄÄTIÖ

Annankatu 25 A 57, 00100 Helsinki
www.patriciasepपालansaatio.fi, toimisto@patriciasepपालansaatio.fi
+358 (0)44 586 6144

TOTUUDEN- JÄLKEINEN AIKA

Helsingin Sanomain Säätiö
julistaa tutkijoiden ja toimittajien
haettavaksi apurahoja teemasta
Totuudenjälkeinen aika, sen
ilmenemismuodot ja vastavoimat.

Säätiö on varannut hankkeiden
toteuttamiseen jopa 500 000 euroa.

Hakuaika päättyy 5.3.2017.
Seminaari aiheesta 30.1. klo 14–18
Päivälehdessä museossa.
Ilmoittautuminen seminaariin ja
lisätietoja hausta: hssaatio.fi

HELSINGIN
SANOMAIN
SÄÄTIÖ

*Helsingin Sanomain Säätiö on yksityinen, yleishyödyllinen säätiö.
Sen tehtävänä on suomalaisen median ja laatujournalismin
tulevaisuuden turvaaminen ja sananvapauden tukeminen. Säätiö
jakaa apurahoja viestintäalan tutkimukseen ja koulutukseen sekä alan
kilpailuihin ja ylläpitää Päivälehdessä museota ja Päivälehdessä arkistoa.*

Mielensä mukaan. Marja Palmusen eläkepäivät alkavat ulkomaanreissulla. Tuleviin päiviin kotona Turussa kuuluu lastenlasten hoitamista ja puutarhahommia. "Suunnitelmia voi nyt kivasti tehdä ja toteuttaa enemmän lennosta."

Hyvillä mielin eteenpäin

NINA ERHO, TEKSTI • JUSSI VIERIMAA, KUVA

Marja Palmunen saa mielestään jäädä eläkkeelle vaiheessa, jossa Journalistiliitto etenee oikeaan suuntaan.

”Eniten olen tykännyt tavata jäseniä ympäri Suomen. Heillä se viisaus on enemmän kuin toimistossa”, sanoo **Marja Palmunen**. Yksittäistä, ainaiseksi mieleen jäänyttä tapahtumaa hän ei osaa työvuosiltaan Journalistiliiton järjestöasiamiehenä nimetä.

”Liittotoiminnassa tulee harvoin selkeitä 'nyt se lähti menemään' -hetkiä. Se onkin ollut kärsimättömälle toimittajaluonteelle vaikeinta oppia, että muutokset ovat niin loivaliikkeisiä.”

Silti monta asiaa tehdään tosin nyt kuin vuonna 2000, kun Palmunen jätti toimittajan työt *Turun Sanomissa* ja aloitti liitossa.

Vuonna 2008 korvattiin neljän vuoden välein järjestetty liit-

tokokous vuosittaisilla valtuustokokouksilla. Päätöksen arvo on Palmusen mielestä vain kasvanut, kun maailman muutos on vaatinut yhä nopeampaa päätöksentekoa. Jos valtuusto keksittäisiin nyt, se voisi hänestä olla vaikka neljänneksen nykyistä pienempi.

”Demokratia voisi jopa parantua, kun pienemmässä porukassa useampi uskaltaisi avata suunsa. Yhteistyö voisi lisääntyä, kun kannatusta ideoille pitäisi etsiä naapuriyhdistyksestä. Totuus kuitenkin on, että aika harvassa asiassa jäsenten intressit ovat todellisessa ristiriidassa. Kyllä se vastustaja on ennemmin liiton ulkopuolella.”

Yhdistysrakenteessa Palmusta ilahduttaa HSY:n ja SAL:n taannoinen yhdistyminen Helsingin Seudun Journalisteiksi.

”Jos asioita on hyödyllistä tehdä yhdessä, rakenteiden ei pidä antaa ylläpitää erillisyyttä. Liiton on tärkeää auttaa pulassa

olevia, mutta niilläkin jäsenillä, joilla menee ihan kivasti, on oikeus saada palveluita. Siinä yhdistysten rooli on merkittävä.”

Kun alan murros rikkoo perinteisiä tekemisen kaavoja ja työnantajien asenteet kovenevat, liittotason sopiminen työehtoista on väistämättä vaikeampaa. Silloin on tärkeää vahvistaa paikallisten sopijoiden osaamista, Palmunen sanoo. Työnteon yksityiskohdista riippumatta liiton jäseniä liimaavat yhteen journalismi ja ammattilaisuus, minkä vuoksi niitä tukeviin palveluihin panostaminen on hänestä oikea suunta.

Kun tätä juttua kirjoitetaan, Palmunen pakkailee toimistolla tavaroitaan. Vaikka ovelta lukee järjestöasiamies emerita, eläkkeelle jää myös toimittaja. Jatkossa ammattiin aikanaan johtanut tiedonjanoinen mielenlaatu on käytössä tietokilpailuharrastuksessa. ●

LIITON VERKKOSIVUT UUDISTUIVAT

Journalistiliiton verkkosivut ovat uudistuneet. Tavoitteena oli sivusto, josta käyttäjät löytävät tarvitsemansa tiedon mahdollisimman helposti. Myös ulkoasu nykyaikaistettiin. Etenkin etusivulle haettiin ilmapuutaa ja yksinkertaisuutta.

”Kun etusivu avautuu pienelle näytölle, kuten kännykän ruudulle, elementtejä näkyy vain vähän. Menu-linkistä pääsee alisivuvalikkoon ja hakukenttään. Isommalla ruudulla näkyy myös muun muassa listaus *Journalistin* ja Journalistiliiton uusimmista uutisista”, sanoo sivuston pääkäyttäjänä toimiva liiton tiedottaja **Jaakko Kilpeläinen**.

Seuraavaksi tarkoitus on kerätä kokemusta ja tietoa sivuston rakenteen ja ulkoasun toimivuudesta.

”Kun sivusto on ollut jonkin aikaa käytössä, tiedämme tarkemmin, mitkä uudistuneista asioista vaativat hiomista ja mitkä vain totuttelua”, Kilpeläinen sanoo.

Sivuston suunnittelusta vastasi viestintäsuunnittelija **Manu Haapalainen**. Sivuston ulkoasusta ja teknisestä toteutuksesta vastasi Digitoimisto Kehittämö.

Edellisen kerran liiton sivut uusittiin vuonna 2014.

Nina Erho

HAAGA-HELIASSA LUENTOJA ULKOMAANJOURNALISMISTA

Haaga-Helia ja Ulkomaantoimittajaryt järjestävät Studia Generalia -luentosarjan ulkomaanjournalismista. Sen aiheita ovat propaganda, Euroopan kriisi, sotien ja konfliktien käsittely ja työ kriisialueella sekä kehittyvien maiden talouskasvun etiikka.

Sarjassa esiintyvät muun muassa **Heikki Aittokoski, Maria Stenroos, Jouko Juonala, Maria Manner, Salla Nazarenko ja Mika Horelli**. Heitä haastattelevat Haaga-Helian ja ulkomaantoimittajien yhdistyksen mentoriohjelman journalistiopiskelijat.

Kaikille avoimet keskiviikkoluennot alkavat 1. helmikuuta ja päättyvät 1. maaliskuuta Haaga-Helian Pasilan toimipisteessä luokassa 3012, Ratapihantie 13, Helsinki, klo 16–17.30. Viikolla 8 ei ole luentoa.

Nina Erho

ILMATIETEEN LAITOS

KOULUTUS TOIMITTAJILLE: ILMASTONMUUTOS JA HAAVOITTUVA ARKTIS

7.-8.3.2017, Ilmatieteen laitos, Helsinki

Ilmatieteen laitos on järjestänyt jo 12 vuoden ajan kaksipäiväisen tietopaketin ilmastomuutoksesta toimittajille. Koulutuksessa opit, mikä on ilmastomuutoksen luonnontieteellinen tausta ja kuulet lukuisia asiantuntijaluentoja ilmastomuutoksesta globaalina, yhteiskunnallisena ilmiönä.

Tutustu ohjelmaan osoitteessa:
ilmatieteenlaitos.fi/koulutus-toimittajille

Ilmoittaudu oheisella koodilla tai osoitteessa
www.lyyti.in/ilmastomuutuskoulutus2017
viimeistään 28.2.2017.

Koulutuksen hinta on 150 euroa/päivä.
Hinta sisältää kurssimateriaalin sekä
lounaat ja kahvit. Kurssille otetaan
päivää kohden enintään 40 osallistujaa
ilmoittautumisjärjestyksessä. Mikäli
ilmoittautuneita on alle 10/päivä,
kurssia ei järjestetä.

Etsi Xpertti

ETSII TUTKIJAN JUTTUUSI
ILMAN HAKUSANOJA,
AVOIN KYSYMYS RIITTÄÄ.

www.etsixpertti.fi

Palveluksessa yliopistot,
tutkimuslaitokset ja

SUOMEN AKATEMIA

JOURNALISTI

Suomen Journalistiliiton
ammattilehti
93. vuosikerta

SEURAAVAN LEHDEN
ILMESTYMISAIKATAULU

2/2016 aineisto 1.2.
ilmestyy 10.2.

ILMOITUSMYynti:

ilmoitukset.journalisti@
journalistiliitto.fi, 044 755 5002

Aineisto-ohjeet, väriprofiilin
ja hinnat löydät osoitteesta
www.journalisti.fi > ilmoittajille

VARAA ILMOITUSTILASI
AJOISSA.

ILMOITUKSET
3,00 €/PMM

Julkisen sanan neuvosto JSN hakee HANKESIHTTEERIÄ

kokoaikaiseen työsuhteeseen
1.3.-31.12.2017 (tai sopimuksen
mukaan).

Hankesihteeri hoitaa neuvoston
vuonna 2018 vietettävän 50-vuotis-
juhlavuoden ja eurooppalaisten
medianeuvostojen konferenssin
ennakkojärjestelyjä ja tiedottamista.
Lisäksi tehtäviin kuuluu toimisto-
työtä, kuten kanteluihin liittyvää
kirjeenvaihtoa sekä kokousjärjestelyjä ja taloushallinnon tehtäviä.

Toimita CV:llä ja palkkatoiveella
varustettu hakemus viimeistään
27.1.2017 sekä sähköpostitse
osoitteeseen: ilmoittautuminen@jsn.fi
että kirjeenä osoitteeseen:
Julkisen sanan neuvosto, Fredrikin-
katu 25 A 8, 00120 Helsinki.

Lisätiedot: www.jsn.fi

Suomen Journalistiliitto

PUHELINVAIHDE / TELEFONVÄXEL
(09) 6122 330

KÄYNTIOSOITE / BESÖKADRESS
Säästöpankinranta 2, 7.krs.
00530 Helsinki
Sparbankskajen 2, 7. vån.
00530 Helsingfors

POSTIOSOITE / POSTADRESS
Siltasaarenkatu 16, 00530 Helsinki
Broholmsgatan 16, 00530 Helsingfors
PL 252, 00531 Helsinki /
Box 252, 00531 Helsingfors

SÄHKÖPOSTIT / E-POST
info@journalistiliitto.fi
jasenasiat@journalistiliitto.fi
(jäsenasiat/medlemsärenden)
etunimi.sukunimi@journalistiliitto.fi
fornamn.efternamn@journalistiliitto.fi

VERKKOSIVUT / WEBBSIDOR
www.journalistiliitto.fi
www.journalistforbundet.fi

FINKA / A-KASSA
www.finka.fi
(09) 8689 400

Suomen Journalistiliitto on
ammattijärjestö, jonka tehtävä on
valvoa journalistien ja journalismin
etuja. Jäsenkuntamme koostuu viestintä-
alan ammattilaisista, kuten toimittajista,
kuvaajista, graafikoista, kääntäjistä ja
kustannustoimittajista.

Suomen Journalistiliitto
Finlands Journalistförbund

Kullanruskea unelma

Toimittaja Petri Burtsov koukuttui kahviin Italiassa ja Ugandassa. Itse käsityönä uutetusta espressosta tuli päivittäinen rituaali.

JOHANNA POHJOLA, TEKSTI • LIISA TAKALA, KUVA

Kun toimittaja **Petri Burtsov** asui Roomassa, italialaiset kummastelivat hänen manuaalista espressokonettaan. Miksi ihmeessä suomalainen veivasi itse aamukahvinsa? Moisenhan sai kahvilasta alle eurolla!

Burtsov selitti, että kyseessä oli hänen aamurituualinsa, tapa käynnistää päivä.

Neljä Rooman-vuotta tekivät kahvista Burtsovin intohimon. Freelancetoimittaja oli kiinnostunut siitä jo aiemmin asuessaan Ugandassa, jossa hän tutustui kahvin tuotantoihin ja viljelyyn.

Nautiskelu syveni, kun Italiasta löytyi edullinen La Pavoni -ammattilaisespessokone. Aromikas espresso oli aina viehättänyt Burtsovia suodatinkahvin sijaan.

Roomassa sitä sai lähes joka kadunkulmassa. Laatuexpresso maksoi 60–70 senttiä, cappuccino euron. Paikalliset piipahtivat kahvilla useasti päivässä, niin myös Burtsov.

”Italia on kahvin pyhä maa. Harrastus puhkesi uusiin ulottuvuuksiin. Se, mitä olin pitänyt erikoiskahvina, oli normaalikahvi. Kahvi tarkoitti espresso”, Burtsov kertoo.

Sitä paitsi kahviloissa hoidettiin sosiaalisia suhteita. Espresso oli mentävä, kun halusi jututtaa tietolähteitä tai tutustua kuvaajiin. Myös kommentteja ja kuvituskuvaava Burtsov hankki juttuihinsa kahviloista.

Italiassa kahvit nautittiin vikkelästi tiskillä seisten. Vain turistit istuivat tai tilasivat maitokahvia vielä iltapäivällä, mikä huvitti paikallisia.

BURTISOV MUUTTI vuodenvaihteessa Suomeen kuuden ulkomaanvuoden jälkeen. Espresso-

kone on vielä muuttolaatikossa, ja käytössä ovat mutteripannu ja papujen käsijauhin.

Matkustellessaan toimittaja on selvittänyt kohdekaupunkien ykköskahvilat etukäteen. Nyt edessä on suomalaisten suosikkien metsästys.

”Helsingissä ei voi luottaa siihen, että joka kadunkulmassa olisi hyvä kahvila. Pitää löytää paahtimoita, joista saa italialaistyyppistä kahvia”, hän sanoo.

”Hipsterikahviloissa trendi on tehdä kahvista kirpeää, hedelmäistä ja pistävää. Se on makuuni liian karkeaa. Lempikahvini on paahteinen, nahkainen, vahva ja aromikas.”

Tavallisesti Burtsov käynnistää espressokoneensa heti herättyään. Sen lämmetessä hän käy suihkussa ja jauhattaa pavut myllyssään.

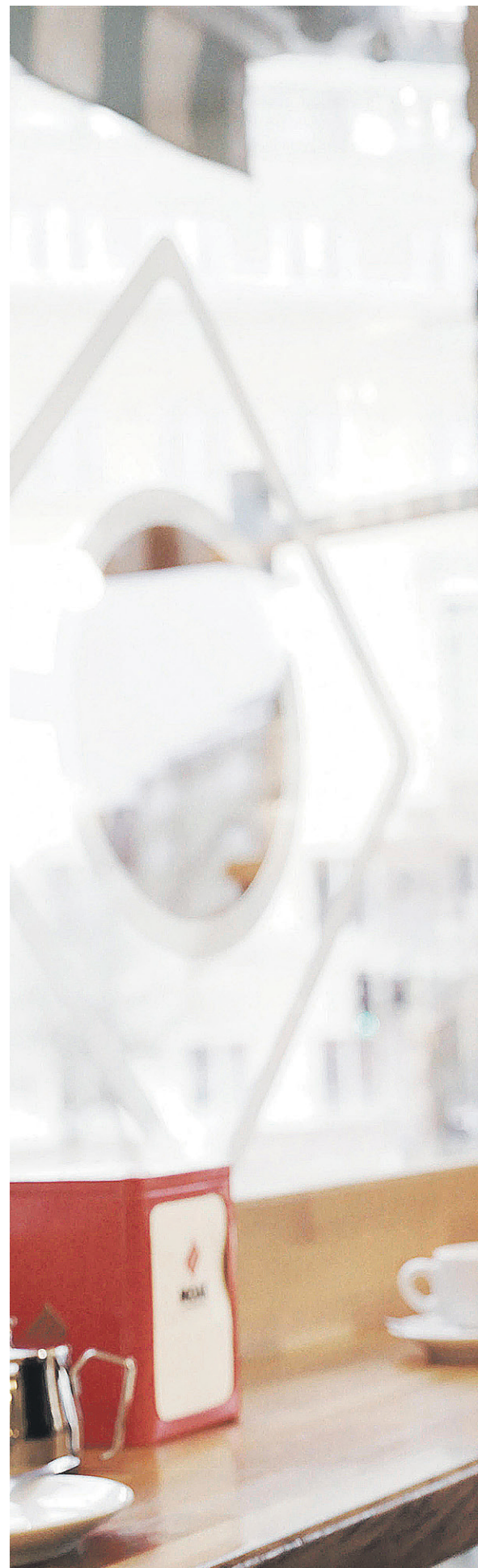
”Lempikahvini on paahteinen, nahkainen, vahva ja aromikas.”

Espresson puristaminen on hienovaraista puuhaa: laatuun vaikuttavat esimerkiksi papujen tuoreus, kahvin jauhatus- ja tiiviysaste sekä vivun laskupaine.

Pahimmillaan kahvi valuu kuppiin mustana ja vetisenä. Mutta kun päälle laskeutuu kuparisen kullanruskeaa vaahtoa, Burtsovin tekee mieli tuulettaa. Täydellinen crema!

Hyvässä espressossa kupin reunat jäävät kullanruskeiksi, Burtsov tietää.

”Italialaiskuvaajani totesi, että kahvini on yhtä hyvää kuin kahvilassa. Jos syntyperäinen roomalainen sanoo niin, jotain teen oikein.” ●

VAPAAALLA

PETRI BURTSOV

● 36-vuotias freelance-toimittaja.

● Palasi juuri Roomasta, jossa työskenteli Ylelle neljä vuotta. Sitä ennen freelancetoimittajana Itä-Afrikassa. Kesätöimittajana Ylessä useasti. Avustanut myös Al Jazeeraa ja Monoclea.

● Valmistunut Helsingin yliopistosta maisteriksi pääaineenaan valtiotiede ja Sussexin yliopistosta kandidiksi kansainvälisestä politiikasta.

● Ennen toimittajan-uraansa työskenteli tutkijana muun muassa Ulkopoliittisessa instituutissa.

● Harrastaa myös lenkkeilyä, uintia, taidenäytelyjä ja konsertteja.

◀ **Yksituumainen kahvikansa.** Petri Burtsov toivoo, että suomalaiset kokeilisivat avoimemmin eri kahvilaatuja. "Suomessa juodaan paljon, mutta yhdenlaista kahvia. On hassua, että laatu ja papujen alkuperä eivät kiinnosta ihmisiä."

Juhlavuoden suuri sota, osa 100

Suomi täyttää pian sata vuotta, mutta 78 vuotta sitten alkanut talvisota ja sen jatkot ja etkot täyttävät edelleen suomalaismedian.

Tyylihan on vanhastaan tuttu: Suomi-sotilas se vaan ampuu korsunsa raosta sen yhdenneistoistakin ryssän ja veistelee toisella kädellään puuleluja lapsille, jos vaan lottien naurattamiseltaan ennättää. Välillä sankarihaudataan Marski-mitalein koristeltu aseveli eikä ketään ei koskaan jätetä mihinkään – paitsi lapset Ruotsiin.

Virallista sotajylinää ovat viime aikoina piipityksellään häirinneet vain muutamat pehmotoimittelijat, jotka ovat nostaneet esiin sodan käyneiden miesten mielenterveysongelmia ja muuta hippihöpötystä.

Onneksi maamme juhluvuosi näyttää palauttavan kurin ja järjestyksen. Esimerkiksi

Iltta-Sanomat julkaisee peräti sata sotatarinaa videoina, joissa on sama kaiku askelten: veteraani muistelee sotaa.

Asento. Ei lepoa!

Manu Marttinen

Uhkea linja, kuvat julki

Keskisuomalainen-konserniin kuuluva viihdeuutissivusto *Iltamakasiini* vaikuttaa suhtautuvan intohimoisesti vähäpukeisiin naisiin. Sivusto julkaisee huomattavan paljon ”uutisia”, joissa on kuva naisesta ja otsikossa tyyppillisesti joku sanoista uhkea, seksikäs, uima-asu, paljastava, märkä, nannit, pakara, takakuva, peppu tai alusasu.

Nyt sivusto on löytänyt toisenkin kulmakiiven uutisointiinsa.

Sivusto nimittäin julkaisee säännöllisesti seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyviä rikos uutisia ulkomailta. Yhteinen nimittäjä uutisille on naisopettaja, joka on käyttänyt hyväkseen (nuorempia) oppilaitaan. Samanlaisia uutisia löytyy sivustolta kymmenittäin. Siis tähän tyyliin:

”Espanjankielen opettajalla seksisuhde 16-vuotiaan poikaoppilaansa kanssa, poliisi etsii.”

”Opettajatar sai tuomion seksisuhteesta 14-vuotiaan opiskelijapojan kanssa, kuva julki.”

”Näin hurjaa oli 24v. opettajattaren ja 17v. oppilaan välinen seksisuhde, kuva julki.”

Valittu linja taitaa paljastaa enemmän toimittajasta kuin ympäröivästä maailmasta,

mutta naisista *Iltamakasiinin* uutisointi antaa aika yksilöllisen kuvan.

Manu Marttinen

Eikö kukaan ajattele lapsia?

Aina toimittaja ei ole pienten puolella. Julkisen sanan neuvosto antoi viime vuonna peräti kolme langettavaa, joissa se viittasi periaate-lausumaansa lasten esiintymisestä mediassa.

Vaan ei hätää! Keskustan äänenkannattaja ja lasten paras ystävä *Suomenmaa* tormakoitui 12. tammikuuta suomimaan muuta mediaa siitä, että se ahdistelee lapsia. Nimittäin **Juha Sipilän** (kesk.) lapsia.

Jutussa **Mikko Sipilä**, 33, kertoo, miten toimittajat ovat tavoitelleet häntä ”aggressiivisesti” puheluilla, tekstiviesteillä ja sähköposteilla. Hän suhteuttaa määrän isä-Sipilän Ylen toimittajalle lähettämiin sähköposteihin: niitä oli vain 20 päivässä, kun poika-Sipilä oli saanut vastaavan määrän yhteydenottoja tunnissa.

Mikko Sipilältä toimittajat ovat udelleet tämän yrityksistä. Sen skruppeli – eli listan Mikko Sipilän omistuksista ja mediakriittiset kommentit – sai nyt *Suomenmaa*. Lisäksi paljastetaan, ettei sijoitusyhtiö ole ehtymätön rahanlähde.

Jutussa Mikko Sipilä toivoo, että hänen aikuiset sisarusensa voitaisiin tämän tilityksen jälkeen jättää rauhaan.

Tämä selvä. Onhan lapsilla erityinen oikeus yksityiselämän suojaan.

Marja Honkonen

KUVA: JARI PELTONEN